

INTERN RAPPORT

Melding om brannvernet 2021

Analyse av resultater fra Melding om
brannvernet 2021

MELDING OM BRANNVERNET 2021

1	Om rapporten	4
	1.1 Formål.....	5
	1.2 Hovedtemaer	5
	1.3 Utvalgte nøkkeltall	7
2	Overordnet informasjon	8
	2.1 Ansatte	9
	2.2 Overordnet vakt.....	12
3	Mangfold	14
	3.1 Mangfold.....	15
4	Ledelse og fag	17
	4.1 Brannsjefer.....	18
	4.2 Utdanning	18
	4.3 Helhetlig system på overordnet ledelse	23
	4.4 Enhetlig ledelsessystem (ELS)	24
5	Analysere og lære	26
	5.1 Risiko- og sårbarhetsanalyse	27
	5.2 Bruk av statistikk	28
	5.3 Lære av hendelser	31
	5.4 Lære av øvelser	31
6	Forebygging	33
	6.1 Sammensetning av forebyggende avdeling	34
	6.2 Fem viktigste satsningsområder for 2021	35
	6.2.1 Type tiltak	37
	6.2.2 Gjennomføringsgrad	37
	6.2.3 Persongrupper	37
	6.2.4 Branner med risiko for tap av liv og helse	38
	6.2.5 Branner med risiko for tap av materielle verdier.....	38
	6.2.6 Branner med risiko for tap av kulturhistoriske verdier	38
	6.2.7 Branner som vil ha miljømessige konsekvenser	38
	6.2.8 Branner som vil ha samfunnsmessige konsekvenser	39
	6.3 Spesialkompetanse	39
	6.4 Samarbeid.....	41
	6.5 Rutine for å fange opp ny risiko	43
	6.6 Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler	45
	6.7 Rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte	46
	6.8 Fordeling av forebyggende ressurser	48
	6.9 Tilsyn og feiing	51
7	Beredskap	53
	7.1 Sammensetning av beredskapsavdelingen	54
	7.2 Oppfyllelse av kravene i dimensjoneringsforskriften	55

MELDING OM BRANNVERNET 2021

7.3 Lederøvelser	56
7.4 Samvirkearenaer	58
7.5 Røykdykkertjeneste	58
7.6 Spesialkompetanse	59
8 110-sentraler	63
8.1 Bemanning og vaktordning.....	64
8.2 ROS-analyse	65
8.3 Fagutvikling	66
8.4 Øvelser	67
8.5 Reserveløsning	67
9 Tall fra KOSTRA	68
9.1 Brann- og ulykkesvern i KOSTRA.....	69
Vedlegg	73

KAPITTEL

1

Om rapporten

Melding om brannvernet (MOB) er brann- og redningsvesenets rapportering om egen virksomhet. Denne rapporten er en sammenstilling og analyse av informasjonen de enkelte brann- og redningsvesenene og nødmeldesentralene har lagt inn i rapporteringsløsningen til DSB.

1.1

FORMÅL

Formålet med MOB er å se om kravene i lover og forskrifter på brannvernområdet er ivaretatt, og å belyse utviklingen i hvordan brann- og redningsvesenet jobber. MOB er en årlig oppsummering der brann- og redningsvesenet blir bedt om å vurdere seg selv og hvordan de jobber. Ståsted og lokal situasjon kan derfor være med på å farge informasjonen.

Analysen i denne rapporten ser mange steder på forskjeller mellom store og små brann- og redningsvesen. De blir delt inn i fem størrelseskategorier etter samlet antall årsverk, slik at det er mulig å sammenligne brann- og redningsvesen som ligner hverandre i størrelse. Det er stor variasjon i hvor mange som er ansatt, om de jobber på heltid eller på deltid, og hvor mange og hvilke hendelser de møter i sin hverdag. Rapporten gir et oversiktsbilde av situasjonen for brann- og redningsvesenet som helhet, men kan ikke dekke alle sider for hvert enkelt brannvesen ettersom de er så ulike.

Informasjonen fra MOB brukes til blant annet å:

- vurdere om regelverket fungerer etter hensikten
- vurdere effektivitet og kvalitet i brann- og redningstjenesten
- få et grunnlag for tilsyn
- gi styringsinformasjon til departement og politisk ledelse
- gi innspill til analyser og utredninger på brannvernområdet
- levere data til kommune-stat rapporteringen som administreres av Statistisk sentralbyrå

1.2

HOVEDTEMAER

Brann- og redningsvesenet rapporterer på de seks hovedtemaene under. Alle spørsmålene med svaralternativer vises i vedleggene.

1. Overordnet informasjon

Her stilles det spørsmål om brann- og redningsvesenet har løst hovedfunksjonene (for eksempel beredskap), ved hjelp av egne ansatte, kjøp av tjenesten eller gjennom samarbeid. Det inngår også årsverk per funksjon, som baserer seg på stillingsprosenter. Det er i denne kategorien også spørsmål om vaktordning, og antall hel- og deltidsansatte utrykningsledere og brannkonstabler. Til slutt er det informasjon om antall ledere innenfor hovedfunksjonsområdene.

2. Mangfold

For å følge utviklingen i mangfold i brann- og redningsvesenet spørres det om hvor mange av lederne, utrykningslederne, brannkonstablene, og forebyggende personell, som er henholdsvis kvinner og innvandrere.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

3. Ledelse og fag

Her spørres det om brann- og redningsvesenet har et system for overordnet innsatsledelse, i hvilken grad enhetlig ledelsessystem (ELS) benyttes ved hendelser, og antall ledere som har ELS-kurs eller tilsvarende. Videre skal det gis en oversikt over antall ansatte per hovedfunksjon (eksempelvis beredskap) som har eller mangler utdanning i henhold til forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen.

4. Beredskap

Det spørres om brann- og redningsvesenet oppfyller kravene til dimensjonering og eventuelle avvik her. Videre er det tatt inn spørsmål om antall lederøvelser og hvordan temaene for disse velges. Det er også spørsmål om brann- og redningsvesenet har utstyr og/eller kompetanse som gjør dem til en regional eller nasjonal ressurs. Her ligger også informasjon om kjøretøyparken.

5. Analysere og lære

Her måles hvordan brann- og redningsvesenet arbeider. Det er flere spørsmål om risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS):

- er det samsvar mellom egen ROS og den kommunale- og fylkeskommunale ROSen?
- hvordan deltar brann- og redningsvesenet ved utarbeidelsen av kommunal og fylkeskommunal ROS?
- er det skriftlige rutiner for å lære av hendelser og øvelser?
- hvordan benytter man statistikk i eget utviklingsarbeid?

6. Forebygging

Forskrift om brannforebygging fra 2016 gir brann- og redningsvesenet mer frihet til å prioritere forebyggende aktiviteter ut fra det som er mest formålstjenlig i eget område. DSB ønsker å måle utviklingen i hvordan brann- og redningsvesenet løser dette forebyggende arbeidet over tid. Brann- og redningsvesenet bes liste opp de fem viktigste satsingsområdene siste år i henhold til kartlagt risiko. Videre skal man rapportere type tiltak per satsingsområde, grad av gjennomføring per satsingsområde, og om man har rutiner for å fange opp ny risiko.

Brann- og redningsvesenet skal også anslå en fordeling brukt på ulike typer aktiviteter i det siste året av de samlede forebyggende ressursene. I kategorien ligger også spørsmål om antall skorsteiner og fyringsanlegg, samt antall feiinger og tilsyn, og det spørres om behovet for disse tjenestene har vært kartlagt. Tilsyn med a-, b- og c-objekter ligger også her, samt spørsmål om samarbeid med andre aktører for å redusere sannsynligheten for og konsekvensen av brann.

Måletidspunktet for hele MOB er 1. januar etter statistikkåret, altså for 2021 den 1. januar 2022. Datamaterialet er noe bearbeidet slik at det følger brannvesenets organisering og dimensjonering for 2021. Fristen for å svare var 1. mars 2022. DSB fikk inn MOB-rapport for 193 av de 199 brann- og redningsvesenene for 2021. Der det mangler tall for 2021 er det brukt tall fra 2020. Dette gjelder Andøy brannvesen, Berlevåg brannvesen, Fjaler brannvesen, Gloppen brannvesen, Leka brann- og feiervesen og Tana brannvesen.

1.3

UTVALGTE NØKKELTALL

Det er få endringer for brann- og redningsvesenet som helhet for 2021 sammenlignet med 2020. Noen har slått seg sammen, og det er en økning i antall rapporterte årsverk. Fordelingen mellom heltids- og deltidsansatte er den samme, og det er en liten vekst i andelen kvinner og innvandrere. På et overordnet nivå er det mange likheter med fjoråret, og utviklingstrekkene fortsetter i samme retning som før. For det enkelte brann- og redningsvesen kan forskjellene være større, men det jevner seg ut på et nasjonalt nivå på parameterne som vises under.

<u>Antall brannvesen</u> 199 203 i 2020	<u>Antall årsverk</u> 4 715 4 633 i 2020	<u>Andel heltid</u> 34,1% 34,1% i 2020
<u>Andel kvinner</u> 5,6% 5,5% i 2020	<u>Andel innvandrere</u> 1,0% 0,9% i 2020	<u>Antall brannsjefer</u> 170 172 i 2020
<u>Har overordnet vakt</u> 86% 86% i 2020	<u>Bruker alltid ELS</u> 81,9% 79,8% i 2020	<u>Røykdykkertjeneste</u> 87,9% 88,2% i 2020
<u>Alder på ROS</u> 3 år medianverdi	<u>Bruk av statistikk</u> 83% i brannvernarbeid	<u>Antall avvik</u> 35 fra krav i forskrift

KAPITTEL

2

Overordnet informasjon

Dette kapitlet sammenstiller spørsmålene om antall ansatte, fordeling av årsverk på funksjoner, og fordeling av ansatte på heltid og på deltid. Det er også tall på utviklingen i antall brann- og redningsvesen og størrelsen på dem.

2.1

ANSATTE

Antall brann- og redningsvesen som skulle rapportere på MOB for 2021 var 199, mot 203 for året 2020. DSB fikk inn MOB-rapport for 193 av de 199 brann- og redningsvesenene for 2021.

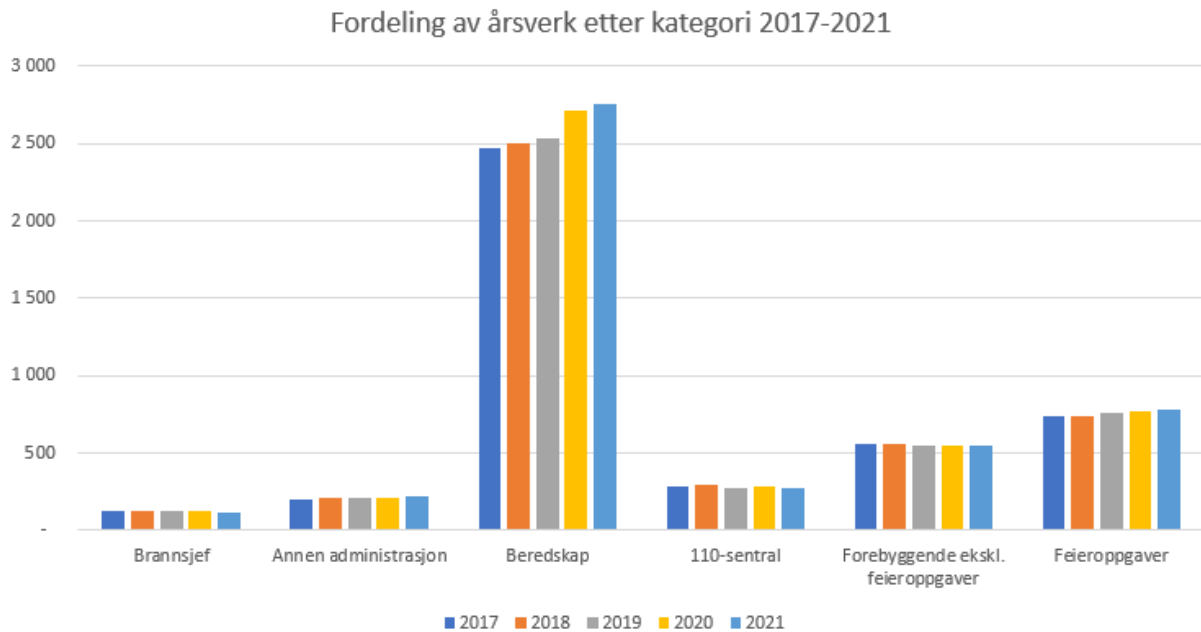
Det er et stort omfang av deltidsstillinger i brann- og redningsvesenet. Antall årsverk gir derfor et bedre bilde av utviklingen over tid enn antall ansatte. MOB baserer seg på fastsettelse av årsverk ved en summering av stillingsprosent. Dette er en forenklet rapportering av årsverk etter brannvesenets eget ønske, som kan gi noen mindre feil på lokalt nivå. Datakvaliteten på aggregert nasjonalt nivå anser vi som tilfredsstillende. Tabell 1 viser rapporteringen for antall årsverk i norske brann- og redningsvesen, inklusive kjøp av private tjenester, i 2021 og de fire foregående år.

Årsverk	2017	2018	2019	2020	2021	Endring årsverk 2017- 2021	Endring i % 2017- 2021	Trend
Brannsjef	128	129	129	121	120	-8	-6,6 %	
Annen administrasjon	198	205	210	210	223	25	12,6 %	
Beredskap	2 468	2 506	2 532	2 710	2 761	293	11,9 %	
110-sentral	288	295	277	280	276	-12	-4,2 %	
Forebyggende ekskl. feieroppgaver	561	556	552	545	553	-8	-1,5 %	
Feieroppgaver	737	739	760	767	783	46	6,2 %	
Totalt	4 381	4 432	4 461	4 633	4 715	334	7,6 %	

Tabell 1 Antall årsverk per år og stillingstype

Tabellen viser hvordan endringene i årsverk varierer mellom ulike typer stillinger. Totalt har antallet årsverk økt med 7,6 % fra 2017 til 2021. Antallet årsverk for brannsjefer, 110-sentraler og forebyggende personell har gått noe ned, mens årsverkene for annen administrasjon, beredskap og feieroppgaver har økt. Den største delen av de nye årsverkene har kommet i beredskap, og økningen var størst fra 2019 til 2020.

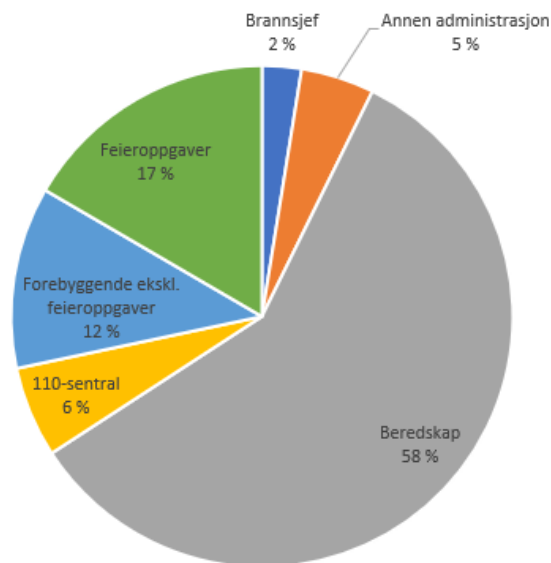
Figur 1 viser fordelingen av årsverk etter kategori fra 2017 til 2021. Økningen i antall ansatte innenfor beredskap fortsetter, og 58,6 % av årsverkene hører hjemme her. I 2017 var andelen 56,3 %. Det er færre brannsjefer, men flere årsverk innen annen administrasjon. Det er en litt større økning i årsverk for feieroppgaver enn nedgang i årsverk for andre forebyggende oppgaver.

Figur 1 Fordeling av årsverk etter kategori 2017 til 2021

Fordelingen av årsverk etter kategori i 2020 vises i figur 2. Den største forskjellen fra tidligere er år er at det er en høyere andel årsverk innen beredskap.

Fordeling av årsverk på funksjon for 2021

Figur 2 Fordeling av årsverk etter funksjon i 2021

MELDING OM BRANNVERNET 2021

I denne analysen deler vi brann- og redningsvesenene inn i fem årsverk-kategorier etter antall årsverk de har rapportert inn. Det gjør det mulig å se nærmere på forskjellene mellom små, mellomstore og store brannvesen. Det forteller også noe om utviklingen av antallet av og størrelsen på brann- og redningsvesenene over tid.

Årsverk-kategori	2017	2018	2019	2020	2021	Trend
0-1,99	96	87	81	55	50	
2-4,99	57	56	52	41	41	
5-19,99	64	61	62	61	62	
20-49,99	29	29	29	26	25	
50+	18	18	18	20	21	
Totalt	264	251	242	203	199	

Tabell 2 Antall brann- og redningsvesen etter årsverk

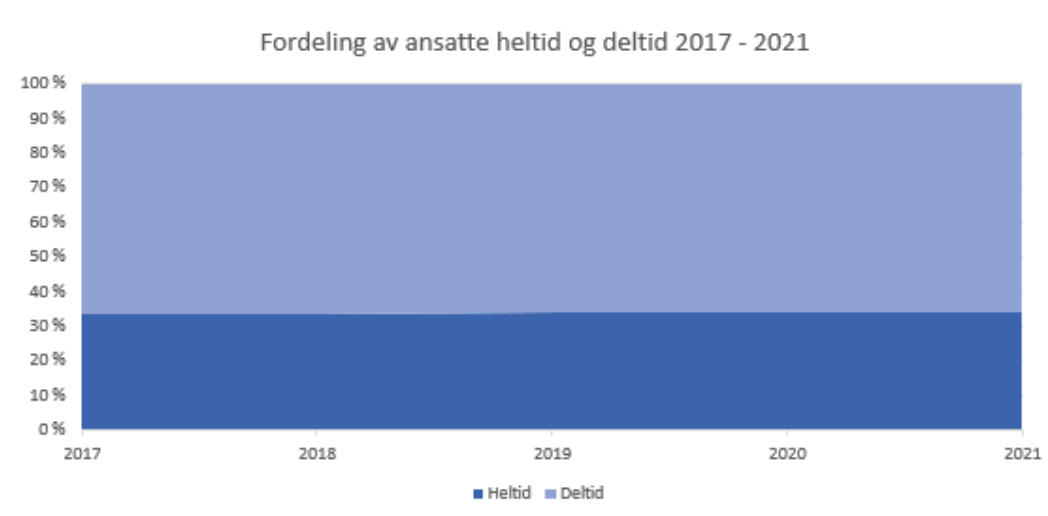
Tabell 2 viser at det har vært en gradvis nedgang de siste fem årene i antallet av de minste brann- og redningsvesen. Det har først og fremst blitt færre av de som har under fem årsverk, og i 2021 har 11 % av brann- og redningsvesenene 50 eller flere årsverk. Denne andelen av 7 % i 2017. Det er omtrent like mange brann- og redningsvesen med 5-20 årsverk som tidligere. Det har blitt færre av de under 5 årsverk siden 2017. Det er likevel fortsatt slik at det typiske brann- og redningsvesen er lite. Gjennomsnittlig antall årsverk er 22,3 og medianen er 6 årsverk. Spennet i størrelse er meget stort, fra under ett årsverk hos flere av de minste til 448 i Oslo.

Årsverkene i tabell 1 ble i all hovedsak utført av egne ansatte. Under 1 % av årsverkene er kjøpt fra private aktører. De ansatte fordelte seg som vist i tabell 3 på hel- og deltidsansatte. Tabellen viser ikke årsverk, men antall personer ut fra hvilken stillingsform de har. I løpet av de siste fem årene har det vært en svak økning i andelen som er ansatt på heltid, men fortsatt er to av tre ansatt i en deltidsstilling.

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring antall ansatte 2017-2021	Endring % 2017-2021	Trend
Antall ansatte								
Heltid	3 834	3 924	3 975	4 088	4 115	281	7,3 %	
Deltid	7 654	7 736	7 754	7 891	7 956	302	2,8 %	
Totalt	11 488	11 660	11 729	11 979	12 071	583	4,3 %	

Tabell 3 Antall ansatte i heltids- og deltidsstillinger fra 2017 til 2021

Selv om den generelle utviklingen går mot færre og større brannvesen, er størstedelen av beredskapen ansatt i deltidsstillinger. Melding om brannvernet inneholder ikke opplysninger om størrelsen på stillingsprosentene, men det er ikke uvanlig at tilkallingsmannskap har små stillinger.

Figur 3 Fordeling av ansatte etter heltid og deltid fra 2017 til 2021

Figur 3 viser at det har vært en liten nedgang i andel deltidsansatte fra 2017 (66,6 %) til 2021 (65,9 %).

År	2017	2018	2019	2020	2021	Trend
Antall innbyggere	5 295 619	5 328 212	5 367 580	5 391 369	5 425 270	
Antall ansatte	11 488	11 660	11 729	11 979	12 071	

Tabell 4 Vekst i antall ansatte i brann- og redningsvesenet, og befolkningsveksten i Norge fra 2017 til 2021

Tabell 4 viser utviklingen i antall ansatte i brann- og redningsvesenet, og befolkningsveksten i Norge fra 2017 til 2021. Veksten i antall ansatte var i 2021 prosentmessig svakt høyere enn befolkningsveksten i Norge.

2.2

OVERORDNET VAKT

Overordnet vakt innebærer særskilt kvalifisert personell i egen vaktordning som har brannsjefens myndighet. I kommuner eller brannvernregioner med tettsteder med mer enn 2 000 innbyggere, skal det være dreiende overordnet vakt. Brannsjefen og stedfortreder skal inngå i vaktordningen. Overordnet vakt skal kunne lede samtidig innsats på flere skadesteder, og flere kommuner kan ha felles overordnet vakt. Tabell 5 viser at de aller fleste brann- og redningsvesen med til sammen fem eller flere årsverk har overordnet vakt. I alt er det 14 % av landets brann- og redningsvesen som ikke har overordnet vakt. Det er en nedgang fra 2017 hvor 23 % ikke hadde overordnet vakt.

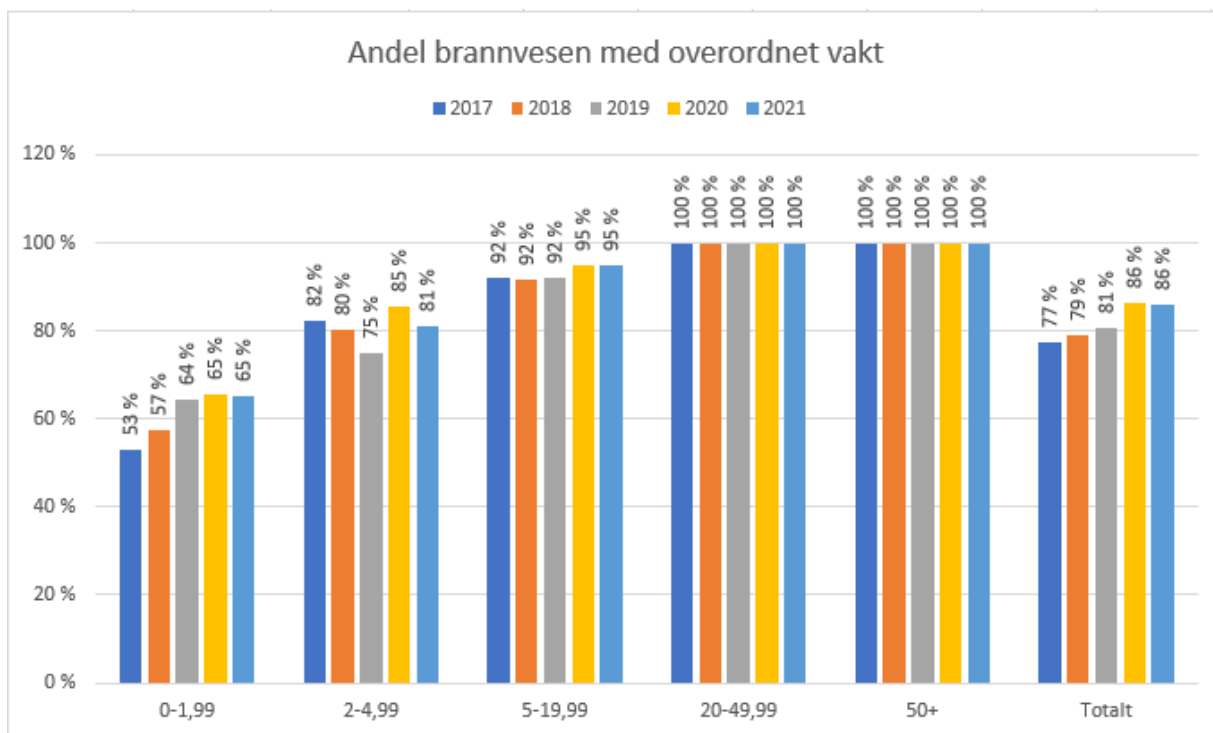
MELDING OM BRANNVERNET 2021

Overordnet vakt	2017		2018		2019		2020		2021	
Årsverk-kategori	Har	Har ikke	Har	Har ikke	Har	Har ikke	Har	Har ikke	Har	Har ikke
0-1,99	51	45	50	37	52	29	36	19	32	18
2-4,99	47	10	45	11	39	13	35	6	34	7
5-19,99	59	5	56	5	57	5	58	3	59	3
20-49,99	29		29		29		26		25	-
50+	18		18		18		20		21	-
Totalt	204	60	198	53	195	47	175	28	171	28

Tabell 5 Overordnet vakt i brann- og redningsvesenet fra 2017 til 2021

I 2021 har andelen av brann- og redningsvesen med under fem årsverk som svarer at de har overordnet vakt gått noe ned sammenlignet med 2020. Av de 105 brann- og redningsvesenene som har flere enn 5 årsverk, er det tre som svarer at de ikke har overordnet vakt.

Figur 4 viser utviklingen fra 2017 til 2021 for hvor stor andel av brann- og redningsvesenene i hver årsverk-kategori som har overordnet vakt.

Figur 4 Andel brann- og redningsvesen med overordnet vakt etter antall årsverk, fra 2017 til 2021

KAPITTEL

3

Mangfold

Dette kapitlet ser på andelen kvinner og innvandrere for ulike stillingstyper i brann- og redningsvesenet. Det er et mål å øke mangfoldet for å avspeile befolkningen bedre, og dermed utføre samfunnsoppdraget på en bedre måte.

3.1

MANGFOLD

Det er et mål for DSB at brann- og redningsvesenet skal avspeile befolkningen bedre. Andelen ansatte som er kvinner og innvandrere bør derfor øke fra dagens beskjedne nivå. Tabell 6 viser at i 2021 var 5,6 % av de ansatte kvinner, og 1,0 % innvandrere¹. Det var en økning på 0,1 prosentpoeng fra 2020 for begge gruppene, og med det fortsetter den langsomme, men positive utviklingen mot økt mangfold. Den høyeste andelen kvinner og innvandrere er blant forebyggende personell, mens den er lavest blant utrykningsledere og brannkonstabler.

	Ledere		Utrykningsledere og brannkonstabler		Forebyggende personell (inkl. feiere)		I alt	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%
2017								
Totalt	620		9 154		1 326		11 100	
Kvinner	25	4,0 %	229	2,5 %	205	15,5 %	459	4,1 %
Innvandrere	1	0,2 %	53	0,6 %	19	1,4 %	73	0,7 %
2018								
Totalt	613		9 380		1 310		11 303	
Kvinner	28	4,6 %	266	2,8 %	208	15,9 %	502	4,4 %
Innvandrere	0	0,0 %	57	0,6 %	23	1,8 %	80	0,7 %
2019								
Totalt	599		9 378		1 321		11 298	
Kvinner	37	6,2 %	299	3,2 %	228	17,3 %	564	5,0 %
Innvandrere	3	0,5 %	60	0,6 %	26	2,0 %	89	0,8 %
2020								
Totalt	541		8 878		1 346		10 765	
Kvinner	38	7,0 %	321	3,6 %	231	17,2 %	590	5,5 %
Innvandrere	3	0,6 %	64	0,7 %	26	1,9 %	93	0,9 %
2021								
Totalt	521		9 241		1 382		11 144	
Kvinner	37	7,1 %	350	3,8 %	242	17,5 %	629	5,6 %
Innvandrere	3	0,6 %	77	0,8 %	34	2,5 %	114	1,0 %

Tabell 6 Antall kvinner og innvandrere i brann- og redningsvesenet

Tabell 7 viser utviklingen i prosentandel kvinner og prosentandel innvandrere per år for ulike funksjoner. Det er en relativt jevn vekst, men den er noe høyere blant ledere, hvor prosentandelen er

¹ Med innvandrere menes her rene innvandrere eller norskfødte med to foreldre som er innvandrere. Personer fra Skandinavia eller andre vesteuropeiske land tas ikke med her.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

lav, og noe lavere blant forebyggende personell som har en høyere prosentandel kvinner og innvandrere.

Ledere	2017	2018	2019	2020	2021	Trend
Prosentandel kvinner	4,0 %	4,6 %	6,2 %	7,0 %	7,1 %	
Prosentandel innvandrere	0,2 %	0,0 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %	

Utrykningsledere og brannkonstabler	2017	2018	2019	2020	2021	Trend
Prosentandel kvinner	2,5 %	2,8 %	3,2 %	3,6 %	3,8 %	
Prosentandel innvandrere	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,8 %	

Forebyggende personell (inkl. feiere)	2017	2018	2019	2020	2021	Trend
Prosentandel kvinner	15,5 %	15,9 %	17,3 %	17,2 %	17,5 %	
Prosentandel innvandrere	1,4 %	1,8 %	2,0 %	1,9 %	2,5 %	

I alt	2017	2018	2019	2020	2021	Trend
Prosentandel kvinner	4,1 %	4,4 %	5,0 %	5,5 %	5,6 %	
Prosentandel innvandrere	0,7 %	0,7 %	0,8 %	0,9 %	1,0 %	

Tabell 7 Andel kvinner og innvandrere i ulike situasjoner fra 2017 til 2021

Tabell 8 viser andelen kvinner og innvandrere i ulike roller fordelt etter størrelse på brann- og redningsvesenet. For ledere og for brannforebyggere øker kvinneandelen med størrelsen på brann- og redningsvesenet. For utrykningsledere og brannkonstabler er andelen høyere blant de mindre brann- og redningsvesenene. Det er få med innvandrerbakgrunn i brann- og redningsvesenet, og det er først og fremst for brannforebyggere i brannvesen med flere enn 20 årsverk totalt at det er en tydelig andel innvandrere.

Årsverk-kategori	Ledere		Utrykningsledere og brannkonstabler		Brannforebyggere		Totalt	
	Andel kvinner	Andel innvandrere	Andel kvinner	Andel innvandrere	Andel kvinner	Andel innvandrere	Andel kvinner	Andel innvandrere
0-1,99	3,1 %	1,6 %	4,3 %	0,8 %	2,3 %	0,0 %	4,1 %	0,8 %
2-4,99	1,4 %	0,0 %	4,8 %	1,1 %	8,3 %	0,0 %	4,9 %	0,9 %
5-19,99	6,2 %	0,6 %	4,6 %	0,8 %	9,5 %	0,3 %	5,3 %	0,7 %
20-49,99	11,5 %	0,0 %	2,9 %	0,9 %	11,4 %	3,4 %	4,4 %	1,2 %
50+	10,4 %	0,8 %	3,0 %	0,8 %	26,9 %	3,8 %	7,2 %	1,3 %
Totalt	7,1 %	0,6 %	3,8 %	0,8 %	17,5 %	2,5 %	5,6 %	1,0 %

Tabell 8 Andel kvinner og innvandrere etter størrelse på brann- og redningsvesenet i 2021

KAPITTEL

4

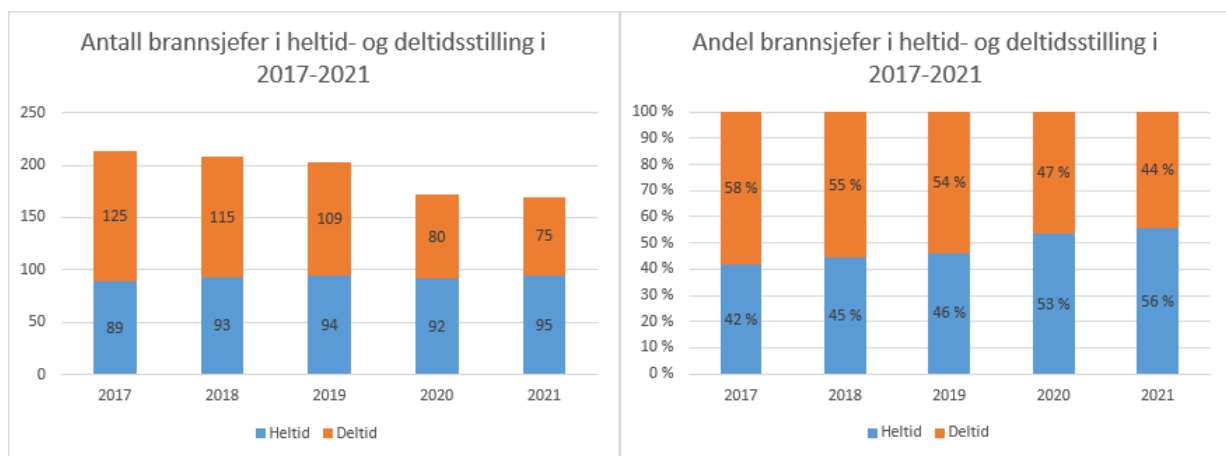
Ledelse og fag

Kapitlet inneholder opplysninger om antall brannsjefer, om de ansatte i brann- og redningsvesenet har tilfredsstillende utdanning, og om brannvesenet har og bruker et helhetlig system for innsatsledelse.

4.1

BRANNSJEFER

Antall brannsjefer var svakt synkende fra 2015 til 2019 i takt med noen sammenslåinger av brann- og redningsvesen. Med kommunereformen gikk antallet brann- og redningsvesen ned fra 242 til 203, og antall brannsjefer ned fra 203 til 172. I 2021 gikk antallet brannsjefer ned til 170.

Figur 5 Antall og andel brannsjefer i heltids- og deltidsstilling fra 2017 til 2021

Figur 5 viser også at andelen heltidsansatte brannsjefer går opp. Det er færre av de minste brann- og redningsvesenene, så flere av brannsjefene er ansatt på heltid.

4.2

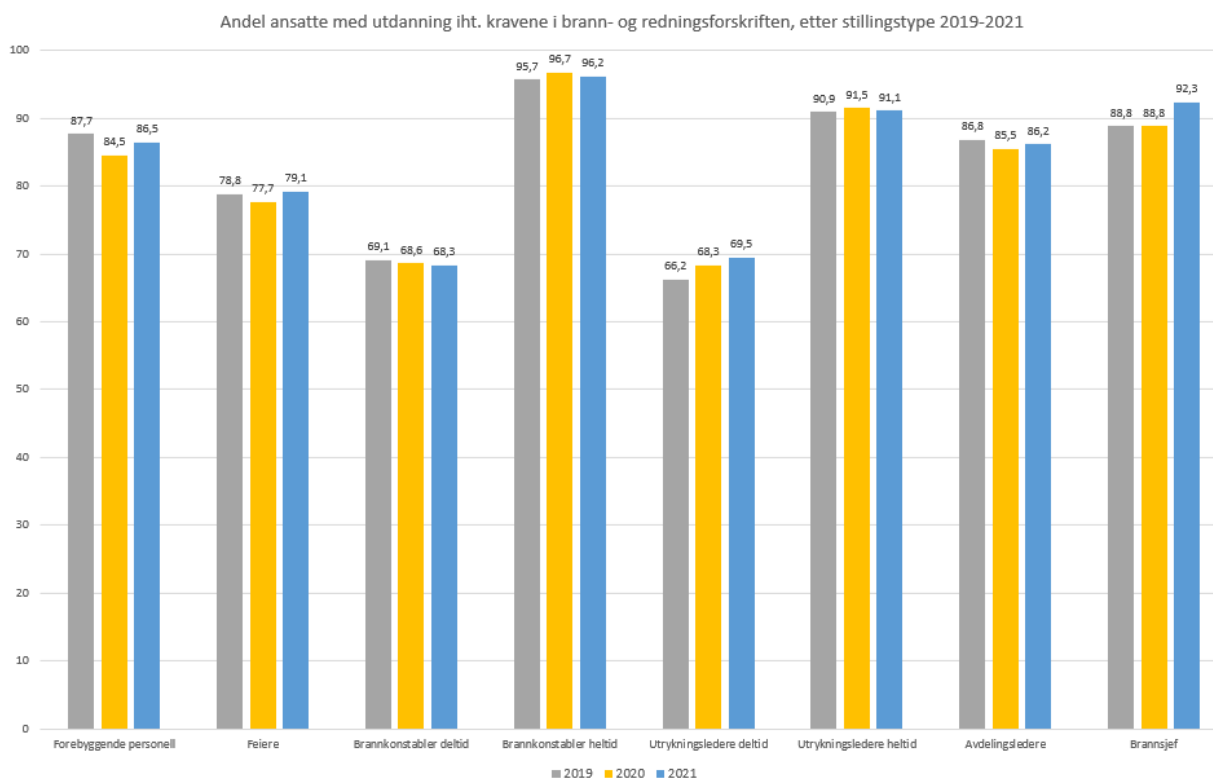
UTDANNING

Dimensjoneringsforskriften fastsetter utdanningskravene for norske brann- og redningsvesen. En gitt ansatt er enten kvalifisert eller ikke kvalifisert sett opp mot kravene i forskriften. Ifølge rapporterte tall for 2021 har heltidsansatte på beredskap en høy andel med tilfredsstillende utdanning. 91,1 % av utrykningsledere ansatt på heltid, og 96,2 % av brannkonstabler i heltidsstilling har en utdanning som oppfyller kravene.

Andelen brannsjefer med tilfredsstillende utdanning har økt til 92,3 %, opp fra 88,8 % de to foregående årene. En del av forklaringen kan være at brannsjefer i mindre brann- og redningsvesen som har slått

MELDING OM BRANNVERNET 2021

seg sammen har fått større stillingsprosent, og at de i større grad har fått muligheten til å ta utdanningen. For avdelingsledere (avdelingsleder forebyggende, avdelingsleder beredskap mv.) ligger andelen med tilfredsstillende utdanning på 86,2 %. Ansatte i forebyggende utenom feieroppgaver har en andel på 86,5 %. Begge disse gruppene har en økning fra 2020. Feiere/brannforebyggere har også en liten økning til 79,1 %.

Figur 6 Andel ansatte med utdanning i henhold til kravene i brann- og redningsvesenforordningen

På beredskap deltid er det fortsatt rundt 1 av 3 ansatte som ikke har utdanning i henhold til kravet. Det er en liten bedring fra 2016 til 2021, spesielt for utrykningsledere i de større brann- og redningsvesenene.

Tabellene på de neste sidene viser andeler av ansatte med tilfredsstillende utdanning etter diverse størrelseskategorier på brann- og redningsvesen, her målt ved antall årsverk totalt. Noen steder er antallet så lavt at prosentandelen kan være misvisende, men generelt viser tallene at jo større brannvesen, desto høyere andeler med tilfredsstillende utdanning. Dette gjelder spesielt for avdelingsledere og på beredskap for utrykningsledere heltid. Det er ikke like stort samsvar for deltidsansatte i beredskap og for forebyggende personell. En mulig forklaring kan være at det er lettere å opprettholde en tilfredsstillende bemanning i et større brannvesen enn i et mindre, og at forebyggende personell kan dra på kurs uten å måtte erstattes i en vaktplan.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Den største forskjellen for brannsjefene er at de har blitt færre, i takt med at det har blitt færre brann- og redningsvesen. Andel med tilfredsstillende utdanning har som nevnt variert noe de siste årene, men ligger rundt 90 %. Tabell 9 viser fordelingen etter årsverk-kategori for brann- og redningsvesenet.

	Årsverk-kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning
Brannsjef						
	1	0-1,99	41	6	87,2	12,8
	2	2-4,99	42	7	85,7	14,3
	3	5-19,99	64	1	98,5	1,5
	4	20-49,99	26	-	100	-
	5	50+	20	2	90,9	9,1
		Total	193	16	92,3	7,7

Tabell 9 Andel brannsjefer med tilfredsstillende utdanning

For avdelingsledere i tabell 10 er det et tydelig skille mellom de aller minste og de større brann- og redningsvesenene. Blant de med færre enn to årsverk mangler en av tre tilfredsstillende utdanning. For de større er det omtrent en av ti som mangler utdanningen som forskriften beskriver.

	Årsverk-kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning
Avdelingsledere						
	1	0-1,99	44	22	66,7	33,3
	2	2-4,99	61	8	88,4	11,6
	3	5-19,99	108	12	90,0	10,0
	4	20-49,99	58	2	96,7	3,3
	5	50+	53	8	86,9	13,1
		Total	324	52	86,2	13,8

Tabell 10 Andel avdelingsledere med tilfredsstillende utdanning

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Andelen utrykningsledere med tilfredsstillende utdanning er vist i tabell 11, fordelt på heltid, deltid og totalt. Skillet for denne gruppen går mest tydelig på heltid og deltid. For heltid har 91,1 % av utrykningslederne utdanning, mens andelen er 69,5 % for deltid. For disse er det også en forskjell mellom de aller minste og de største.

	Årsverk-kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning
Utrykningsledere						
HELTID	1	0-1,99	-	1	-	100,0
	2	2-4,99	2	-	100,0	-
	3	5-19,99	83	12	87,4	12,6
	4	20-49,99	103	8	92,8	7,2
	5	50+	243	21	92,0	8,0
		Total		431	42	91,1
Utrykningsledere						
DELTID	1	0-1,99	123	114	51,9	48,1
	2	2-4,99	160	81	66,4	33,6
	3	5-19,99	446	170	72,4	27,6
	4	20-49,99	180	67	72,9	27,1
	5	50+	239	72	76,8	23,2
		Total		1 148	504	69,5
Utrykningsledere						
HELTID + DELTID		Total	1 579	546	74,3	25,7

Tabell 11 Andel utrykningsledere med tilfredsstillende utdanning

Andelen brannkonstabler med tilfredsstillende utdanning er vist i tabell 12. Som for utrykningslederne er det her et tydelig skille mellom heltid og deltid. Antallet som er ansatt på heltid er lavt for de små brann- og redningsvesenene. Totalt har 96,2 % av de heltidsansatte tilfredsstillende utdanning, mens tallet er 68,3 % for de deltidsansatte. Samlet for hele gruppen har tre av fire utdannelsen som forskriften krever.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

	Årsverk-kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning	
Brannkonstabler							
	HELTID	1	0-1,99	15	5	-	-
		2	2-4,99	5	3	62,5	37,5
		3	5-19,99	83	2	97,6	2,4
		4	20-49,99	344	12	96,6	3,4
		5	50+	1 278	46	96,5	3,5
			Total	1 725	68	96,2	3,8
	Årsverk-kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning	
Brannkonstabler							
	DELTID	1	0-1,99	536	361	59,8	40,2
		2	2-4,99	717	266	72,9	27,1
		3	5-19,99	1 726	838	67,3	32,7
		4	20-49,99	847	377	69,2	30,8
		5	50+	976	382	71,9	28,1
			Total	4 802	2 224	68,3	31,7
	Årsverk-kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning	
Brannkonstabler							
	HELTID + DELTID		Total	6 527	2 292	74,0	26,0

Tabell 12 Andel brannkonstabler med tilfredsstillende utdanning

Andelen feiere med tilfredsstillende utdanning er vist i tabell 13. Her er det blant de med mellom 5 og 20 årsverk at andelen er lavest. For gruppen som helhet er det nærmere 80 % som har tilfredsstillende utdanning. Denne andelen har vært ganske stabil de siste fem årene.

	Årsverk-kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning	
Feiere/brannforebyggere							
		1	0-1,99	34	7	82,9	17,1
		2	2-4,99	45	15	75,0	25,0
		3	5-19,99	166	68	70,9	29,1
		4	20-49,99	133	31	81,1	18,9
		5	50+	248	44	84,9	15,1
			Total	626	165	79,1	20,9

Tabell 13 Andel feiere/brannforebyggere med tilfredsstillende utdanning

Totalt har 86,5 % av det forebyggende personellet vist i tabell 14 en utdanning som tilfredsstiller kravene satt i forskriften. I motsetning til for de andre gruppene, er det er en noe høyere andel blant de mindre brann- og redningsvesenene enn blant de aller største. En medvirkende årsak kan være at i et mindre fagmiljø er behovet større for å ha en dokumentert utdanning.

	Årsverk- kategori	Årsverk	Antall med utdanning	Antall uten utdanning	%-andel med utdanning	%-andel uten utdanning
Forebyggende personell						
(ekskl. feiere)	1	0-1,99	48	5	90,6	9,4
	2	2-4,99	61	4	93,8	6,2
	3	5-19,99	116	12	90,6	9,4
	4	20-49,99	86	9	90,5	9,5
	5	50+	251	58	81,2	18,8
		Total	562	88	86,5	13,5

Tabell 14 Andel forebyggende personell med tilfredsstillende utdanning

4.3

HELHETLIG SYSTEM PÅ OVERORDNET LEDELSE

Overordnet vakt/brannsjef/stedfortreder skal ha rutiner og prosedyrer som beskriver hvordan brann- og redningsvesenet vil ivareta alle funksjoner og oppgaver som må løses under en større eller kompleks hendelse. Systemet skal sikre kunnskap om overordnet innsatsledelse i hele organisasjonen.

Årsverk- kategori						Andel helt/delvis enig (%)	
	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	I alt	
0-1,99	0	5	9	21	15	50	72,0
2-4,99	0	1	4	21	15	41	87,8
5-19,99	1	0	4	29	28	62	91,9
20-49,99	0	0	0	7	18	25	100,0
50+	0	1	0	6	14	21	95,2
Totalt	1	7	17	84	90	199	87,4

Tabell 15 Brann- og redningsvesen som har et helhetlig system for overordnet innsatsledelse i 2021

På spørsmål om brann- og redningsvesenet har et helhetlig system på overordnet innsatsledelse fordelte svarene seg som vist i tabell 15. Andelene som er helt eller delvis enige at de har dette, øker med størrelsen på brann- og redningsvesenet målt i antall årsverk. Andelen går fra 72,0 % for de minste til 100 % for de med 20 til 50 årsverk.

Andelen som sier seg helt eller delvis enige i at de har et helhetlig system for overordnet innsatsledelse fortsetter å øke. I 2019 var det 81,8 % som var helt eller delvis enige, og andelen i 2021 er 87,4 %.

4.4

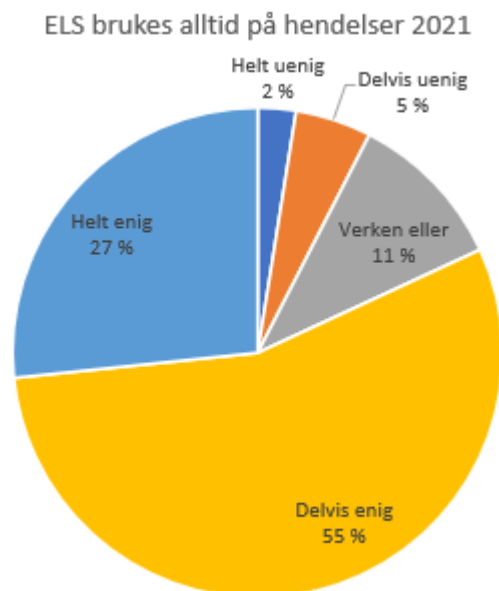
ENHETLIG LEDELSYSTEM (ELS)

Enhetlig ledelsessystem (ELS) er et organisatorisk verktøy i brann- og redningsvesenet og Sivilforsvaret som omhandler de funksjonene og oppgavene som må bli ivaretatt under ledelse og håndtering av en innsats.

Årsverk-kategori	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	I alt	Andel
							helt/delvis enig (%)
0-1,99	2	5	10	24	9	50	66,0
2-4,99	3	4	2	25	7	41	78,0
5-19,99	0	0	9	35	18	62	85,5
20-49,99	0	0	0	14	11	25	100,0
50+	0	1	0	12	8	21	95,2
Totalt	5	10	21	110	53	199	81,9

Tabell 16 ELS brukes alltid på hendelser

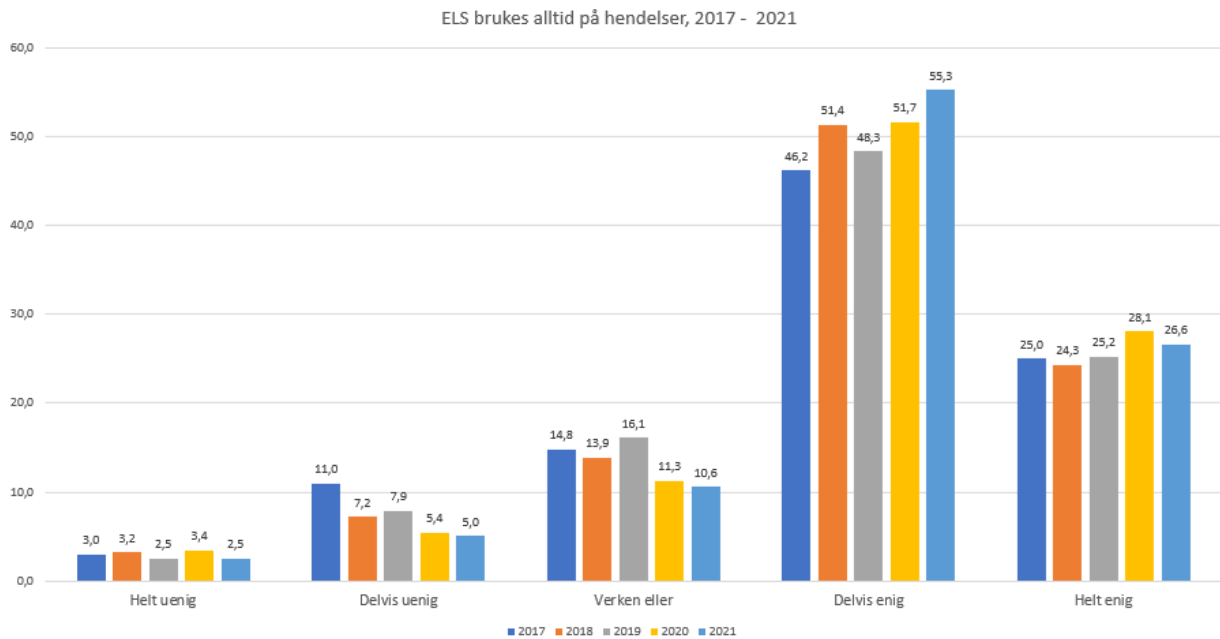
I MOB blir brann- og redningsvesenet bedt om å ta stilling til påstanden "ELS brukes alltid på hendelser". Mer enn 8 av 10 brann- og redningsvesen ser seg helt eller delvis enig i dette i 2021 (tabell 16). Med ett unntak er alle brann- og redningsvesenene med 50 eller flere årsverk helt eller delvis enige i denne påstanden.

Figur 7 ELS brukes alltid på hendelser, fordelt på grad av enighet i 2021

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Tallene i figur 7 og i figur 8 viser også at det i snitt har vært en forbedring i form av økt ELS bruk fra 2016 til 2021. I 2016 svarte 67 % at de helt eller delvis var enige i påstanden om at ELS alltid brukes på hendelser. I 2021 har denne andelen økt til 81,9 %.

Figur 8 ELS brukes alltid på hendelser, utvikling fra 2017 til 2021

KAPITTEL

5

Analysere og
lære

Kapitlet analyser svarene på spørsmålene om ROS-analyser, bruk av statistikk til brannvernarbeid, og rutiner for å lære av hendelser og øvelser.

5.1

RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

Kommunene har en lovpålagt plikt til å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Brann- og redningsvesenet skal dessuten dokumentere at forskriftens krav om å kartlegge og vurdere sannsynligheten for og konsekvensene av uønskede hendelser baseres på en ROS-analyse. I MOB er det spørsmål om hvilket år analysen sist ble revidert.

Årsverk/alder på ROS	Årsverk					I alt	Andel nyere enn 6 år	Andel nyere enn 10 år	Median-alder
	0-3 år	4-5 år	6-10 år	11-15 år	over 15 år				
0-1,99	14	9	17	5	5	50	46 %	80 %	6
2-4,99	16	10	13	0	2	41	63 %	95 %	5
5-19,99	40	7	4	8	3	62	76 %	82 %	3
20-49,99	19	2	4	0	0	25	84 %	100 %	2
50+	19	0	2	0	0	21	90 %	100 %	2
Totalt	108	28	40	13	10	199	68 %	88 %	3

Tabell 17 Antall år siden ROS ble revidert

Tabell 17 viser hvor mange år det er siden brann- og redningsvesenets ROS sist ble revidert. En revisjon innebærer at man har gjennomgått og vurdert ROS-analysen på nytt. I alt har 3 av 10 brannvesen ROS-analyser som er eldre enn 6 år, og 1 av 10 har analyser som er mer enn 10 år gamle. De brann- og redningsvesenene som har de eldste ROS-analysene, er de med færre enn 20 årsverk. Medianverdien for alderen på brann- og redningsvesenets seneste revisjon av ROS-analysen er tre år, og de med flest årsverk reviderer den hyppigst.

Det er generelt en fordel at ROS for kommunen og brann- og redningsvesenet er samstemte. Det er

Samsvar ROS/årsverk-kategori	Samsvar					I alt	Andel helt/delvis enig (%)
	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig		
0-1,99	0	3	11	25	11	50	72 %
2-4,99	1	1	5	21	13	41	83 %
5-19,99	0	2	8	31	21	62	84 %
20-49,99	0	1	2	10	12	25	88 %
50+	0	0	2	14	5	21	90 %
Totalt	1	7	28	101	62	199	82 %

Tabell 18 Grad av samsvar mellom kommunal ROS og brann- og redningsvesenets ROS

også et krav i brann- og redningsvesenforskriften at brann- og redningsvesenets ROS skal være koordinert med kommunens analyser på andre områder. Tabell 18 viser hvordan brann- og

redningsvesenet vurderte seg selv på påstanden om at det er godt samsvar mellom kommunale ROS-analyse(r) og brannvesenets egen ROS.

Tallene viser at det er godt samsvar mellom kommunal ROS og brann- og redningsvesenene sine ROS, men at det fortsatt er 1 av 5 brann- og redningsvesen som ikke er helt eller delvis enige i at det er godt samsvar. Resultatene er bedre enn i 2020, og spesielt for de minste og for de største.

5.2

BRUK AV STATISTIKK

På spørsmål om brann- og redningsvesenet bruker statistikk fra BRIS i brannvernarbeidet, svarer over 4 av 5 ja. Vi ser av tabell 19 at andelen som bruker statistikk øker med størrelsen på brann- og redningsvesenet, men at det også er ett av de med over 50 årsverk som har svart nei på spørsmålet.

Statistikkbruk	Ja	Nei	I alt	% Ja
0-1,99	36	14	50	72 %
2-4,99	32	9	41	78 %
5-19,99	53	9	62	85 %
20-49,99	25	0	25	100 %
50+	20	1	21	95 %
Totalt	166	33	199	83 %

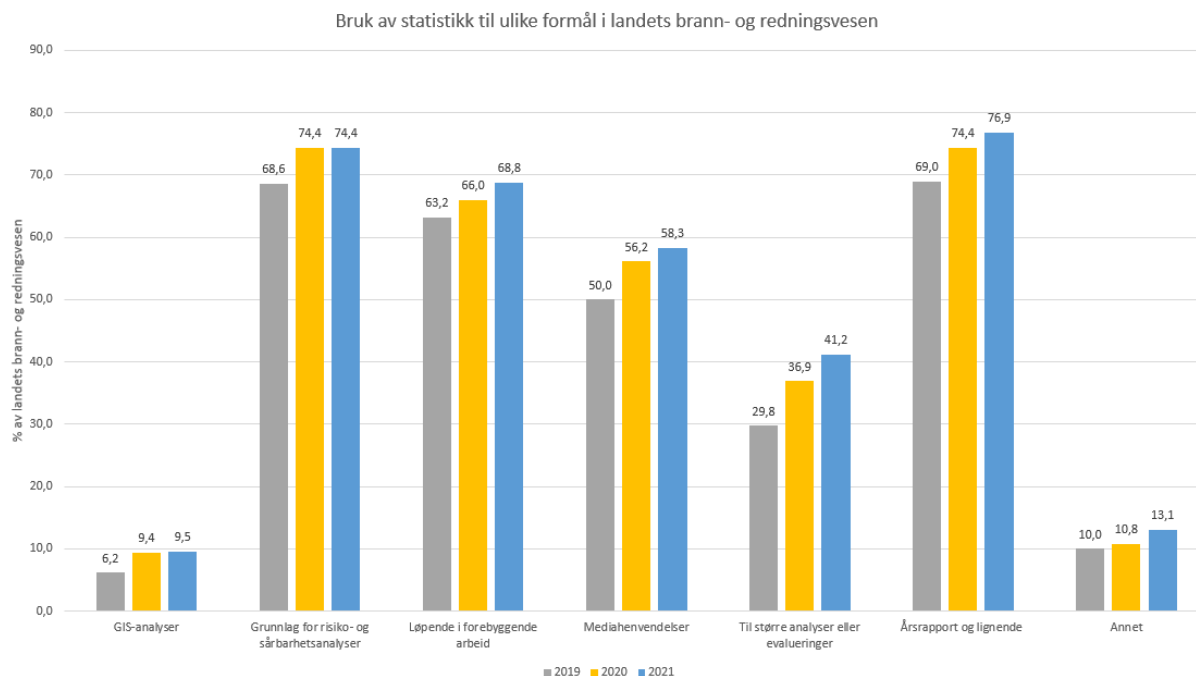
Tabell 19 Bruk av statistikk i brannvernarbeidet

Bruken av statistikk fra BRIS i brannvernarbeidet fordeler som vist i figur 9 og i tabell 20. Statistikk brukes hos 77 % til årsrapport eller lignende, samt blant 74 % som grunnlag for ROS og hos 69 % i det løpende forebyggende arbeidet. 58 % bruker statistikk ved mediahenvendelser, og 41 % til større analyser. Bruken i kart (GIS-analyser) er på rett under 10 %. Bruken av statistikk øker for alle bruksområder.

Type statistikkbruk / Årsverk:	0-1,99	2-4,99	5-19,99	20-49,99	50+	Totalt i 2021
Annet	8	15	13	16	19	13
GIS-analyser	8	2	6	8	38	10
Grunnlag for ROS-analyser	64	66	71	100	95	74
Løpende i forebyggende arbeid	46	61	76	88	95	69
Mediahenvendelser	40	49	55	88	95	58
Større analyser eller evalueringer	20	27	42	68	86	41
Årsrapport eller lignende	64	71	79	92	95	77

Tabell 20 Hva brukes statistikk til, etter størrelse på brann- og redningsvesen. Tall i prosent.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Figur 9 Bruk av statistikk til ulike formål i landets brann- og redningsvesen fra 2019 til 2021

Generelt sett brukes statistikk fra BRIS til flere formål av større brann- og redningsvesen enn hos de mindre, og tabellene på de kommende sidene viser at de også bruker BRIS oftere. De fleste svarer at de bruker BRIS under en gang i måneden for løpende forebyggende arbeid, for større analyser eller utredninger, og for mediahenvendelser. Det er bare de største brann- og redningsvesenene som svarer at de bruker BRIS ukentlig eller daglig.

Statistikkbruk / Årsverk:	0-1,99	2-4,99	5-19,99	20-49,99	50+	Totalt
Bruker overhodet ikke statistikk	7 %	5 %	5 %	0 %	1 %	17 %
Bruker statistikk, men ikke til løpende forebyggende arbeid	7 %	4 %	3 %	2 %	0 %	15 %
De som bruker statistikk til løpende forebyggende arbeid:						
Ingen bruk i 2021	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	2 %
Under 1 gang i måneden i 2021	9 %	8 %	17 %	6 %	1 %	40 %
1-3 ganger i måneden i 2021	3 %	3 %	6 %	5 %	5 %	21 %
1-5 ganger i uka i 2021	0 %	0 %	1 %	1 %	4 %	5 %
Mer enn 5 ganger i uka i 2021	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	2 %
Totalt	25 %	21 %	31 %	13 %	11 %	100 %

Tabell 21 Hvor ofte ble statistikk fra BRIS brukt i forbindelse med løpende, forebyggende arbeid i 2021?

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Av de 199 brann- og redningsvesenene var det som vist i tabell 21 33, eller 17 %, som svarte at de overhodet ikke bruker statistikk i det forebyggende arbeidet. I tillegg var det tre som svarte at de ikke gjorde dette i løpet av 2021. Flesteparten av de som bruker statistikk til løpende forebyggende arbeid, gjorde det sjeldnere enn en gang i måneden.

Statistikkbruk / Årsverk:	0-1,99	2-4,99	5-19,99	20-49,99	50+	Totalt
Bruker overhodet ikke statistikk	7 %	5 %	5 %	0 %	1 %	17 %
Bruker statistikk, men ikke til større analyser eller utredninger	13 %	11 %	14 %	4 %	1 %	42 %
De som bruker statistikk til større analyser og utredninger:						
Ingen bruk i 2021	2 %	2 %	1 %	1 %	0 %	5 %
1-3 ganger i 2021	4 %	3 %	11 %	5 %	5 %	27 %
4-6 ganger i 2021	0 %	1 %	1 %	2 %	2 %	6 %
7-10 ganger i 2021	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	2 %
Mer enn 10 ganger i 2021	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	2 %
Totalt	25 %	21 %	31 %	13 %	11 %	100 %

Tabell 22 Hvor ofte ble statistikk fra BRIS brukt i forbindelse med større analyser eller utredninger i 2021?

Fire av ti brann- og redningsvesen brukte statistikk fra BRIS til større analyser og utredninger i 2021. Andelen er som vist i tabell 22 høyest blant de med flest årsverk, men også blant de med under to årsverk er det ett av fem brann- og redningsvesen som bruker statistikken fra BRIS til analyse og utredninger.

Statistikkbruk / Årsverk:	0-1,99	2-4,99	5-19,99	20-49,99	50+	Totalt
Bruker overhodet ikke statistikk	7 %	5 %	5 %	0 %	1 %	17 %
Bruker statistikk, men ikke til mediehenvelser	8 %	6 %	10 %	2 %	0 %	25 %
De som bruker statistikk til mediehenvelser:						
Ingen bruk i 2021	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %	2 %
1-4 ganger i 2021	9 %	9 %	13 %	8 %	4 %	42 %
5-9 ganger i 2021	1 %	0 %	3 %	3 %	3 %	9 %
10-30 ganger i 2021	0 %	1 %	0 %	1 %	4 %	5 %
Mer enn 30 ganger i 2021	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Totalt	25 %	21 %	31 %	13 %	11 %	100 %

Tabell 23 Hvor ofte ble statistikk fra BRIS brukt til mediehenvelser i 2021?

10 av 199 brann- og redningsvesen har brukt statistikk fra BRIS for å svare på mediehenvelser mer enn 10 ganger i løpet av 2021. De fleste av de som bruker BRIS til dette, gjør det 1-4 ganger i året.

5.3

LÆRE AV HENDELSER

Brann- og redningsvesenet blir i MOB bedt om å ta stilling til om de har etablert gode skriftlige rutiner for å lære av hendelser. Det er altså et krav om at rutinene må være skriftlige. Svarene fordelte seg på størrelseskategorier (årsverk) som vist i tabell 24. Det er små tall for mange kombinasjoner, så tallene bør tolkes med varsomhet ved sammenligning mellom enkeltkombinasjoner. Totalt svarer 8 av 10 brann- og redningsvesen at de er helt eller delvis enige i at de har gode, skriftlige rutiner for å lære av hendelser.

Svar/årsverk	0-1,99	2-4,99	5-19,99	20-49,99	50+	Total
Helt uenig	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	1 %
Delvis uenig	6 %	10 %	3 %	4 %	10 %	6 %
Verken eller	24 %	15 %	13 %	4 %	0 %	14 %
Delvis enig	56 %	54 %	45 %	60 %	67 %	54 %
Helt enig	14 %	22 %	37 %	32 %	24 %	26 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 24 Brann- og redningsvesenet har etablert gode skriftlige rutiner for å lære av hendelser

Sammenlignet med tidligere år er det en utvikling hvor brann- og redningsvesen innen alle kategorier flytter seg nærmere å være enige i at de har gode skriftlige rutiner. Det er nå 13 brann- og redningsvesen som svarer at de er helt eller delvis uenige i påstanden.

5.4

LÆRE AV ØVELSER

Som for hendelser blir brann- og redningsvesenet i MOB bedt om å ta stilling til om at de har etablert gode skriftlige rutiner for å lære av øvelser. Det er altså også her et krav om at rutinene må være skriftlige. Svarene fordelte seg på størrelseskategorier (årsverk) som vist i tabell 25. Det er små tall for flere av kombinasjonene, så tallene bør tolkes med varsomhet ved sammenligning mellom enkeltkombinasjoner.

De største brann- og redningsvesenene har en høyere andel som svarer at de har etablert skriftlige rutiner for å lære av øvelser. Det er likevel ikke slik at antall årsverk er det eneste som er avgjørende. Viktigere enn størrelsen er om det også finnes andre skriftlige rutiner. Det virker rimelig å anta at et brann- og redningsvesen som er gode på skriftlige rutiner for hendelser, også er det for øvelser.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Svar/årsverk	0-1,99	2-4,99	5-19,99	20-49,99	50+	Total
Helt uenig	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Delvis uenig	6 %	7 %	2 %	0 %	10 %	5 %
Verken eller	18 %	15 %	11 %	8 %	10 %	13 %
Delvis enig	66 %	41 %	52 %	64 %	71 %	57 %
Helt enig	10 %	37 %	35 %	28 %	10 %	26 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Tabell 25 Brann- og redningsvesenet har etablert gode skriftlige rutiner for å lære av øvelser

Totalt svarer 83 % at de er enige eller delvis enige at de har etablert gode skriftlige rutiner for å lære av øvelser. Det er omtrent som i 2020, men det er flere som har gått fra å svare helt enig til å svare delvis enig. Det er til gjengjeld ingen som svarer at de er helt uenige.

KAPITTEL

6

Forebygging

Kapitlet tar for seg hvordan de forebyggende avdelingene er sammensatt, hvilke satsningsområder de har for 2021, hvilken spesialkompetanse de har, og hvordan de samarbeider med andre. Det er videre spørsmål om skriftlige rutiner for å fange opp risiko og forbedring av det forebyggende arbeidet, og spørsmål om tilsyn og feiing.

6.1

SAMMENSETNING AV FOREBYGGENDE AVDELING

Tabell 26 viser hvordan forebyggende avdeling er sammensatt for brann- og redningsvesen i ulike størrelseskategorier (årsverk). Her har man hatt muligheten til å krysse av for flere alternativer samtidig, fordi man for eksempel kan kjøpe deler av forebyggende og ha eget personell samtidig.

Sammensetning av forebyggende avdeling, etter årsverk-kategorier for brann- og redningsvesen (flervalg mulig)												
Årsverk-kategori		Eget feierpersonell	Kjøper feierpersonell fra annet brannvesen	Kjøper feiertjenester privat	Samarbeid om feiertjenester	Eget forebyggende personell/leder (ekskl. feiing)	Kjøper forebyggende fra annet brannvesen (ekskl. feiing)	Kjøper forebyggende privat (ekskl. feiing)	Samarbeider om forebyggende (ekskl. feiing)	Totalt eget og kjøp feiertjenester	Totalt eget og kjøp forebyggende personell	Antall brann- og redningsvesen i de ulike kategoriene
0-1,99	Antall	16	23	10	5	22	23	2	7	49	47	50
	% i årsverkgruppe	32,0%	46,0%	20,0%	10,0%	44,0%	46,0%	4,0%	14,0%			
2-4,99	Antall	32	4	3	6	34	7	0	5	39	41	41
	% i årsverkgruppe	78,0%	9,8%	7,3%	14,6%	82,9%	17,1%	0,0%	12,2%			
5-19,99	Antall	60	1	2	1	60	3	1	4	63	64	62
	% i årsverkgruppe	96,8%	1,6%	3,2%	1,6%	96,8%	4,8%	1,6%	6,5%			
20-49,99	Antall	25	0	0	0	25	0	0	0	25	25	25
	% i årsverkgruppe	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%			
50+	Antall	20	0	1	0	21	0	0	0	21	21	21
	% i årsverkgruppe	95,2%	0,0%	4,8%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%			
Total	Antall	153	28	16	12	162	33	3	16	197	198	199

Tabell 26 Sammensetning av forebyggende avdeling i 2021

Andelen av brann- og redningsvesenene som har hele eller deler av de forebyggende personellet som egne ansatte er høyere for de med flere årsverk. For både feiertjenesten og forebyggende avdeling utenom feiing, dekker alle brann- og redningsvesen med mer enn fem årsverk totalt – med ett unntak – disse tjenestene med egne ansatte.

Blant de med under fem årsverk er det mer utbredt å samarbeide om eller å kjøpe feiertjenester fra andre brann- og redningsvesen eller fra private. Det gjelder spesielt de med under to årsverk totalt. Av disse er det omtrent syv av ti som enten kjøper eller samarbeider om feiertjenester. For landet som helhet er det få som samarbeider om forebyggende tjenester (8 prosent), og det er også få som kjøper forebyggende tjenester privat (2 prosent). Det vanligste for de som ikke har eget forebyggende personell er å kjøpe det fra andre brannvesen (17 prosent).

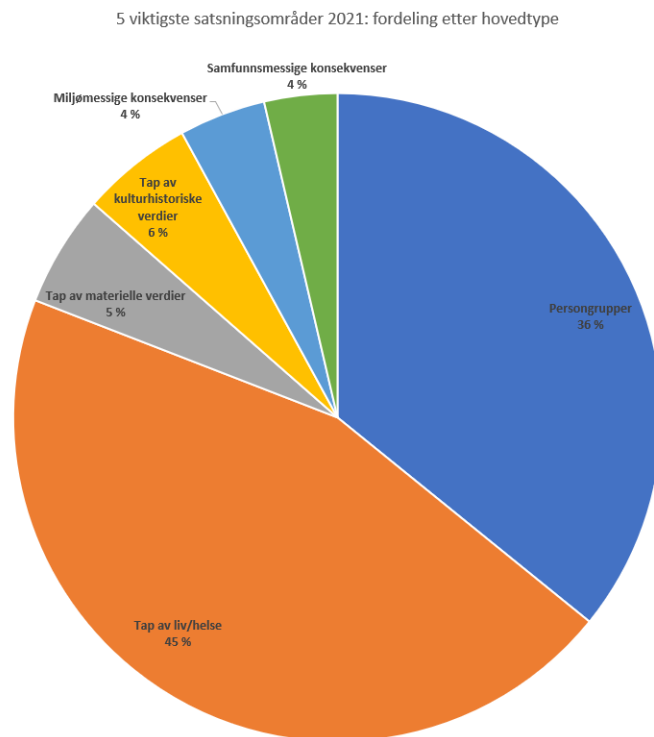
6.2

FEM VIKTIGSTE SATSNINGSOMRÅDER FOR 2021

Brann- og redningsvesenet blir i MOB bedt om å angi de fem viktigste satsingsområdene som er høyest prioritert i henhold til kartlagt risiko. Et satsingsområde er her definert som et overordnet risikoområde som skal gis særskilt oppmerksomhet og ressurser for både å redusere sannsynligheten for brann og konsekvensene av brann. Satsningsområder fastsettes etter en kartlegging av risiko for brann. Kategoriseringen av satsingsområdene har utgangspunkt i brann- og eksplosjonsvernloven og forskrift om brannforebygging. Satsningsområdene er delt i seks hovedkategorier:

- Persongrupper
- Branner med risiko for tap av liv og helse
- Branner med risiko for tap av materielle verdier
- Branner med risiko for tap av kulturhistoriske verdier
- Branner som vil ha miljømessige konsekvenser
- Branner som vil ha samfunnmessige konsekvenser

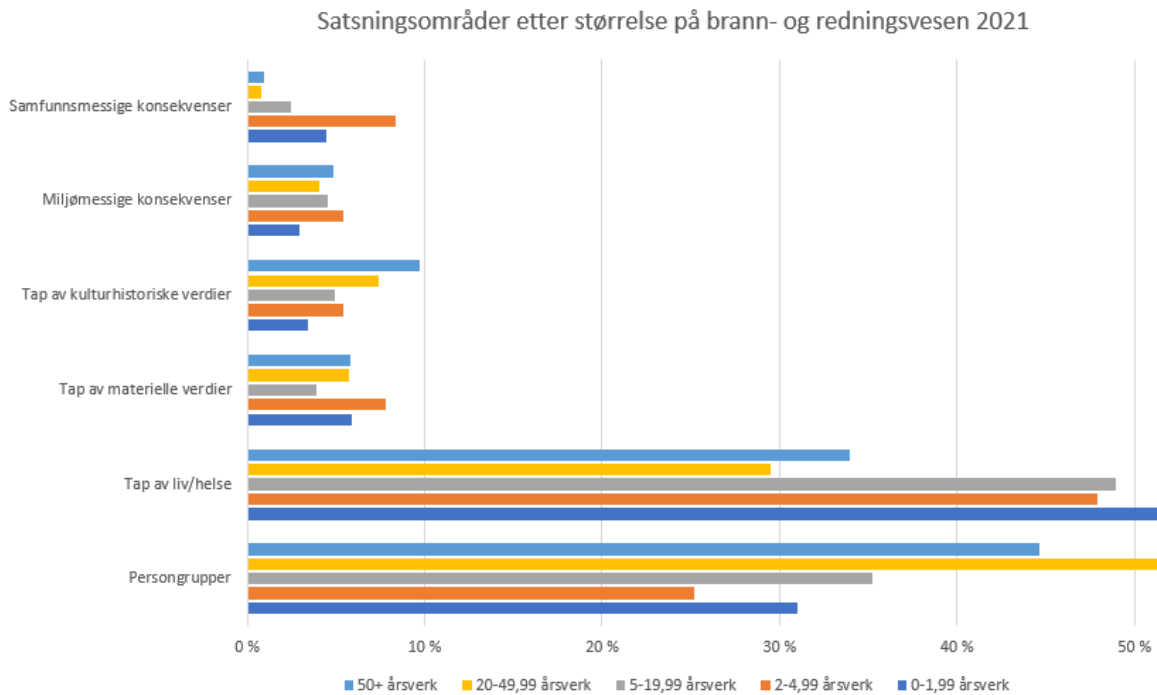
For hvert satsningsområde skal brann- og redningsvesenet også spesifisere hvilket underområde de har prioritert, hva slags type tiltak som er planlagt, og i hvilken grad tiltaket har blitt gjennomført.

Figur 10 De fem viktigste satsningsområdene for forebyggende arbeid i 2021

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Figur 10 viser de viktigste satsningsområdene for å redusere sannsynligheten for brann og konsekvensen av brann. De to områdene persongrupper og branner med risiko for tap av liv og helse utgjør til sammen over 80 prosent av alle satsningsområdene, uavhengig av størrelsen på brann- og redningsvesenet. De fire andre områdene er jevnstore, med tap av materielle verdier og tap av kulturhistoriske verdier litt høyere prioritert enn miljømessige og samfunnmessige konsekvenser.

Figur 11 Satsningsområder for å redusere sannsynligheten for og konsekvensen av brann

Figur 11 viser den prosentmessige fordelingen av de fem viktigste satsningsområdene for ulike størrelser av brann- og redningsvesen. Figuren viser at det er noe større oppmerksomhet på risiko for tap av kulturhistoriske verdier for store og mellomstore brannvesen, og noe større oppmerksomhet rundt risiko for samfunnmessige konsekvenser for mindre brannvesen. Hovedkonklusjonen er likevel at det er persongrupper og risiko for tap av liv og helse som er det absolutt viktigste for alle brannvesen. Det er også en nær sammenheng mellom persongrupper og tap av liv og helse, ettersom alle satsningsområdene under tap av liv og helse handler om ulike persongrupper.

Hva det enkelte brann- og redningsvesen prioriterer for sitt forebyggende arbeide avhenger av lokale forhold, og der hvor noen jobber mest med byggene og brannsikkerheten rundt for eksempel skoler og barnehager, vil andre ha tiltak som retter seg mot skoleelever og barnehagebarn.

6.2.1

TYPE TILTAK

For hvert satsningsområde skal brann- og redningsvesenet angi hva slags type tiltak som er planlagt. Det kan være tilsyn, andre tiltak enn tilsyn, både tilsyn og andre tiltak, eller ingen tiltak. Med 199 brann- og redningsvesen og opp til fem prioriterte satsningsområder for hver, blir det 995 mulige tiltak. Disse fordeler seg på 25 prosent tilsyn, 27 prosent andre tiltak enn tilsyn, og 34 prosent hvor det er en kombinasjon av både tilsyn og andre tiltak. I tillegg er det 14 prosent som enten har angitt ingen tiltak, eller ikke angitt fem satsningsområder.

Hvilke typer tiltak som er gjort per satsningsområde er nevnt i avsnittene under om det enkelte satsningsområde. Ettersom områdene persongrupper og branner med risiko for tap av liv og helse utgjør over 80 prosent av alle de prioriterte satsningsområdene, så er det innenfor disse områdene at datagrunnlaget er mest solid. Overordnet er det flest tilsyn for området risiko for tap av liv og helse, og flest andre tiltak enn tilsyn for persongrupper. For begge områder er det også en rekke tiltak som kombinerer tilsyn med andre tiltak.

Fordelt etter antall årsverk er det de med over 20 årsverk totalt som har høyest andel andre tiltak enn tilsyn. De har flere ressurser å spille på, og har dermed flere prioriterte tiltak og en større variasjon av mulige tiltak enn de mindre brann- og redningsvesenene.

6.2.2

GJENNOMFØRINGSGRAD

Gjennomføringsgraden for hvert tiltak skal angis som en prosentandel for hvor mye av det planlagte tiltaket som er gjennomført. De forhåndsdefinerte svaralternativene er 0-30 prosent, 31-70 prosent og 71-100 prosent. Svarene viser at majoriteten av tiltakene har blitt helt eller delvis gjennomført. Samtidig har hvert fjerde tiltak kun oppnådd fra 0 til 30 prosent gjennomføringsgrad. Det er flere tilsyn som er helt eller delvis gjennomført, og det er nok fordi det er lettere å måle om et tilsyn er utført eller ikke. Gjennomføringsgraden av andre tiltak enn tilsyn fordeler seg jevnt mellom de tre forhåndsdefinerte svaralternativene.

6.2.3

PERSONGRUPPER

I gjennomsnitt for alle landets brann- og redningsvesen er 36 % av de viktigste satsningsområdene innenfor hovedkategorien persongrupper i 2021. Det er litt lavere enn for 2020, men til gjengjeld har området tap av liv og helse fått høyere prioritet. De persongruppene som har fått mest oppmerksomhet er eldre hjemmeboende, skoleelever på grunnskolen, befolkningen generelt, og barnehagebarn. For større brannvesen er også rusmisbrukere og personer med kognitiv svikt satsningsområder, mens for de med to til fem årsverk er arbeidsinnvandrere et område med ekstra oppmerksomhet.

Typene tiltak som gjøres rettet mot persongrupper er kun i liten grad rene tilsyn. 94 prosent av tiltakene er enten andre tiltak enn tilsyn eller en blanding av tilsyn og andre tiltak.

6.2.4

BRANNER MED RISIKO FOR TAP AV LIV OG HELSE

Denne kategorien har i gjennomsnitt 45 % av de fem viktigste satsningsområdene for 2021. Det er de mellom 2 og 5 årsverk som har mest av sin oppmerksomhet her, mens de mellom 20 og 50 årsverk har minst. Til gjengjeld har disse høyest andel satsningsområder innen persongrupper. Samlet for disse to hovedgruppene er bildet ganske likt på tvers av størrelser på brann- og redningsvesen. I gjennomsnitt har de 3-4 satsningsområder per brannvesen innen disse to hovedkategoriene.

Av de over 20 underkategoriene de kan velge blant, er sykehjem, omsorgsboliger/bofellesskap, barnehager, kommunale boliger og hoteller på topp. Det er den samme prioriteringen som i foregående år. De mindre brann- og redningsvesenene har i tillegg skoler og forsamlingslokaler høyt på listen, mens de mellomstore har høyere prioritet på fritidsboliger og boligblokker hvor brannvesenets stigemateriell er forutsatt som rømningsvei. De med over 50 årsverk har en tydelig prioritering av kommunale boliger og omsorgsboliger.

Typene tiltak som retter seg mot branner med risiko for tap av liv og helse er i stor grad tilsyn. 84 prosent av tiltakene er enten rene tilsyn eller en kombinasjon av tilsyn og andre typer tiltak. Tilsynene blir i høyere grad enn de andre tiltakstypene gjennomført.

6.2.5

BRANNER MED RISIKO FOR TAP AV MATERIELLE VERDIER

I gjennomsnitt har hvert fjerde brannvesen et satsningsområde innen denne kategorien. Her har flere brannvesen angitt spesifikke, andre verdier som en prioritet, og av generelle grupperinger er næringsparker, salgslokaler og større lagerbygninger høyt oppe. I denne kategorien kan det være store, lokale variasjoner, hvor for eksempel produktiv skog og trelastopplag kan være satsningsområder for enkelte brannvesen, mens andre er opptatt av parkeringshus eller underjordiske garasjeanlegg.

Det er i nesten 80 prosent av tiltakene enten tilsyn eller både tilsyn og andre tiltak som er brann- og redningsvesenets valg av virkemiddel for satsningsområdet. Som for de andre områdene er gjennomføringsgraden høyere for tilsyn enn for andre typer tiltak.

6.2.6

BRANNER MED RISIKO FOR TAP AV KULTURHISTORISKE VERDIER

Dette feltet er også et satsningsområde for omtrent hvert fjerde brann- og redningsvesen. Det er områder med verneverdig tett trehusbebyggelse, verneverdige bygninger og kulturhistoriske samlinger og museer som er de viktigste undergruppene. Det er som oftest en kombinasjon av tilsyn og andre typer tiltak for dette området. 18 prosent av tiltakene er rene tilsyn, men de har en lavere gjennomføringsgrad enn tilsyn hvor det er risiko for tap av liv og helse.

6.2.7

BRANNER SOM VIL HA MILJØMESSIGE KONSEKVENSER

Det er drøyt fire prosent av satsningsområdene som er valgt fordi de kan ha miljømessige konsekvenser. Enkelte brannvesen har flere satsningsområder her enn for branner som vil ha

samfunnsmessige konsekvenser, så lokale forhold kan være avgjørende. Samlet sett er avfallsplasser gjenstand for omtrent halvparten av de identifiserte satsningsområdene. Kjemiske fabrikker/kjemikalielagre, tankanlegg og olje-/gassanlegg har dessuten lokal oppmerksomhet enkelte steder. Tilsyn er den vanligste tiltaksformen.

6.2.8

BRANNER SOM VIL HA SAMFUNNMESSIGE KONSEKVENSER

Litt under fire prosent av satsningsområdene handler om branner som vil ha samfunnsmessige konsekvenser. Dette er et prioritert område for noen få, mindre brann- og redningsvesen, og det er spesielt vannforsyning, sprengstoffindustri og flyplasser som er spesifisert som viktige områder. Som oftest gjøres det både tilsyn og andre typer tiltak.

6.3

SPESIALKOMPETANSE

Brann- og redningsvesenene blir bedt om å oppgi hvilke områder innen det forebyggende de har spesialkompetanse på, som gjør at de anser seg som en regional eller nasjonal ressurs. Av de 199 brann- og redningsvesenene var det 112 som oppga at de ikke hadde noen spesialkompetanse. De 87 som oppga spesialkompetanse på ett eller flere områder rapporterte totalt 305 spesialkompetanser. Det er 10 mer enn i 2020.

Figur 12 Spesialkompetanser innen forebygging som gjør brann- og redningsvesenet til en regional og/eller nasjonal ressurs

Figur 12 viser at flest har spesialkompetanse på risikogrupper (59) og tett verneverdig trehusbebyggelse (40). Deretter følger informasjon og kommunikasjon (37), brannetterforskningsgruppe (35), evaluering av branner (35) og farlig stoff (34). Denne inndelingen er ganske lik fra året før.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Tabell 27 viser at for de fleste typer kompetanse er det slik at brann- og redningsvesen med over 20 årsverk i betydelig større grad sitter på spesialkompetanse.

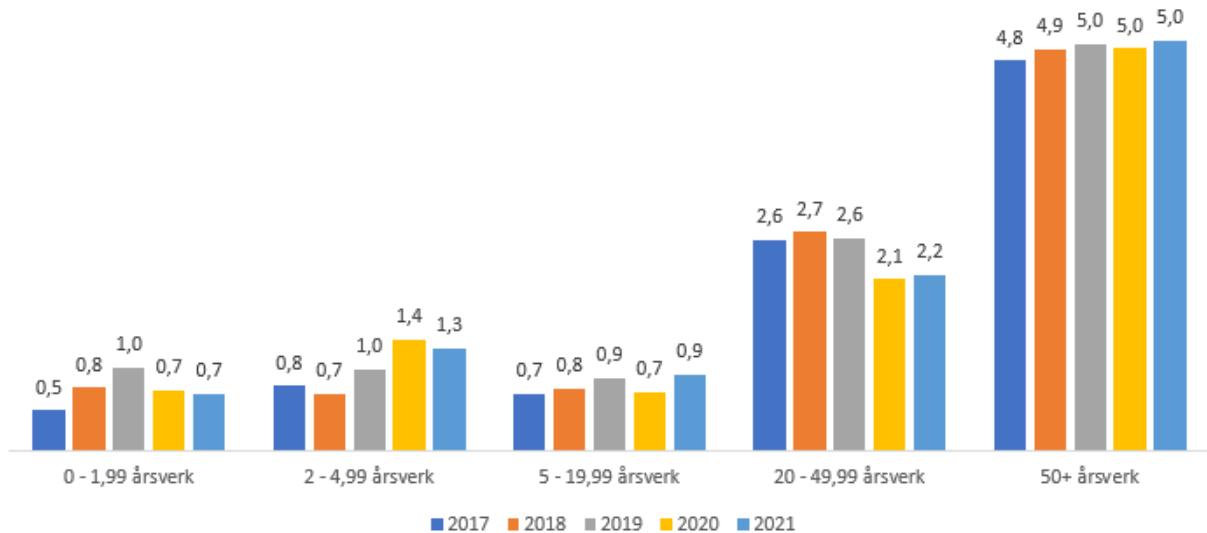
Spes.kompetanse / årsverk-kategori:	% i		% i		% i		20-		% i		Totalt
	0-1,99	kategori	2-4,99	kategori	5-19,99	kategori	49,99	kategori	50+	kategori	
Risikogrupper	5	10,0	10	24,4	13	21,0	13	52,0	18	85,7	59
Informasjon og kommunikasjon	4	8,0	9	22,0	4	6,5	4	16,0	16	76,2	37
Brannetterforskningsgruppe (politi, brann, DLE)	2	4,0	5	12,2	7	11,3	9	36,0	12	57,1	35
Farlig stoff	4	8,0	5	12,2	7	11,3	4	16,0	14	66,7	34
Tett verneverdig trehusbebyggelse	5	10,0	4	9,8	9	14,5	10	40,0	12	57,1	40
Evaluering av branner	4	8,0	9	22,0	4	6,5	5	20,0	13	61,9	35
Kulturhistoriske verdier	4	8,0	1	2,4	4	6,5	7	28,0	10	47,6	26
Undersjøiske tunneler	0	0,0	4	9,8	5	8,1	0	0,0	5	23,8	14
Annet	7	14,0	5	12,2	5	8,1	2	8,0	6	28,6	25
Ingen	40	80,0	20	48,8	45	72,6	6	24,0	1	4,8	112
Totalt antall svar (ekskl. ingen)	35		52		58		54		106		305
Totalt antall brannvesen	50		41		62		25		21		199
Antall spesialkompetanser pr. brannvesen	0,70		1,27		0,94		2,16		5,05		1,53

Tabell 27 Antall og andel brann- og redningsvesen som har spesialkompetanse innen ulike områder, fordelt på årsverk-kategori

Forskjellene gjelder de fleste områder. Det er en høyere andel av brann- og redningsvesenene med mellom 5 og 20 årsverk som oppgir at de ikke har noen spesialkompetanse innen forebygging, enn for de mellom 2 og 5 årsverk. 105 av de 112 brann- og redningsvesenene som ikke oppgir noen spesialkompetanse har færre enn 20 årsverk.

I gjennomsnitt oppgir de største brann- og redningsvesenene at de har 5 spesialkompetanser, mens gjennomsnittet for de øvrige er 1.1 spesialkompetanser. Tallet har gått opp fra 2020 for alle med 5 eller flere årsverk, og dermed delvis snudd trenden fra 2019 hvor det ble rapportert færre spesialkompetanser. Figur 13 viser utviklingen i antall spesialkompetanser fra 2017 til 2021.

Antall spesialkompetanser i gjennomsnitt per brannvesen etter størrelseskategorier på brannvesenet (målt ved totalt antall årsverk) 2017 - 2021

Figur 13 Antall spesialkompetanser i gjennomsnitt per brann- og redningsvesen

6.4

SAMARBEID

Brann- og redningsvesenet har i henhold til Forskrift om brannforebygging plikt til å planlegge samarbeid (§ 15) og plikt til å motivere og samarbeide med aktuelle aktører for å forebygge brann (§ 19). Tabell 28 viser hvilke aktører brann- og redningsvesenet har samarbeidet med det siste året for å redusere sannsynligheten for og/eller konsekvensen av brann.

70 prosent av alle landets brann- og redningsvesen samarbeidet med helse- og omsorgssektoren, og over 60 prosent samarbeidet med teknisk sektor i kommunen og med plan- og bygningssektoren i kommunen. Over halvparten samarbeidet i 2021 med andre brann- og redningsvesen, med det lokale el-tilsyn, eller med eiendomsforvaltningen i kommunen.

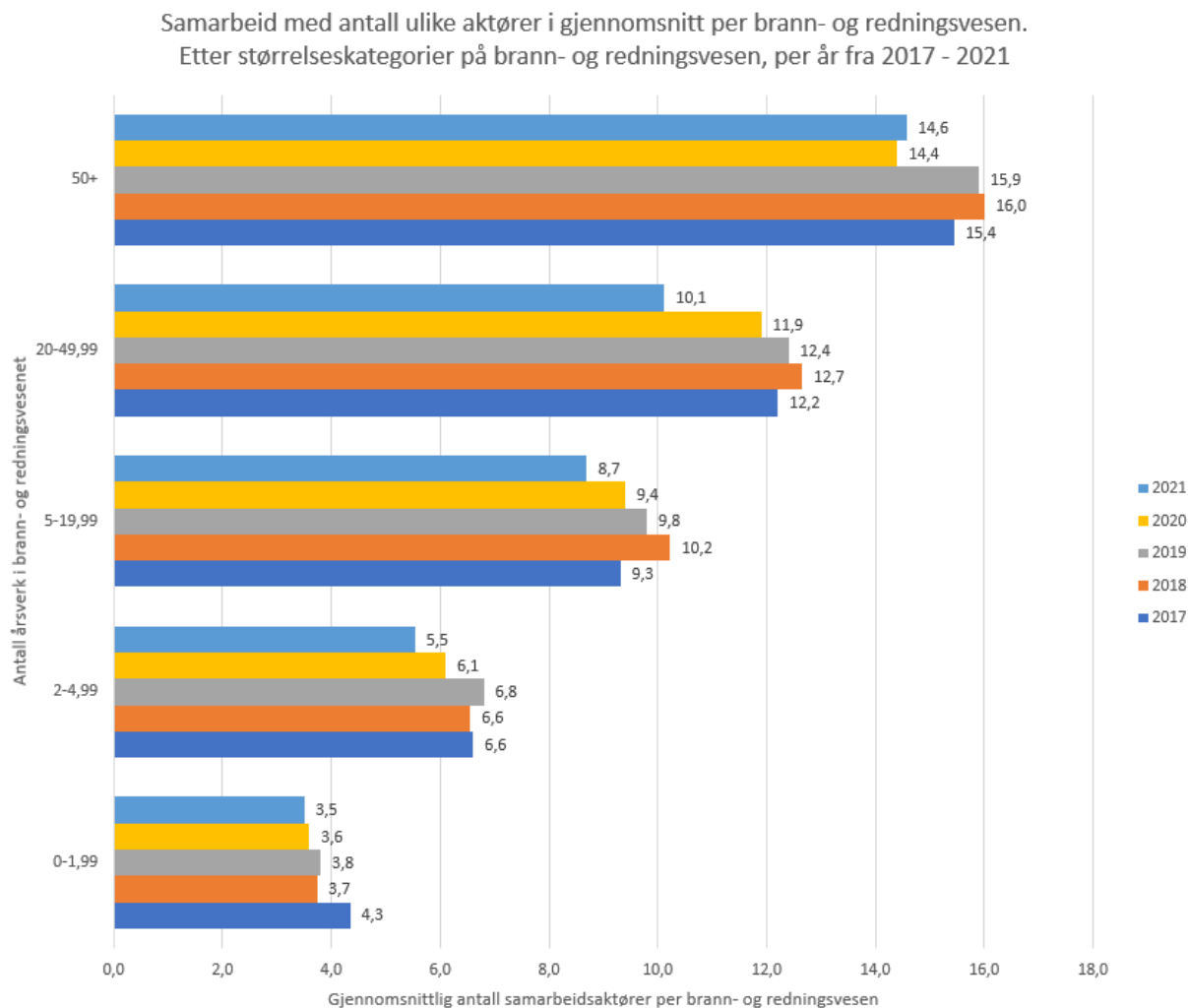
MELDING OM BRANNVERNET 2021

Samarbeid med:	0-1,99	2-4,99	5-19,99	20-49,99	50+	I alt
Andre brann- og redningsvesen	21	16	44	17	19	117
Arbeidstilsynet	5	6	16	11	16	54
Boligtildelingstjenesten i kommunen	4	9	28	18	20	79
DSB	7	9	23	13	17	69
Det lokale el-tilsyn	14	17	41	17	19	108
Eiendomsforvaltningen i kommunen	10	18	41	21	20	110
Flyktningstjenesten i kommunen	8	16	32	13	17	86
Forsikringsbransjen	3	8	15	10	14	50
Frivillige organisasjoner	5	10	27	9	16	67
Fylkeskommunale vernemyndigheter	1	1	5	8	12	27
Helse og omsorgssektoren i kommunen	24	23	52	21	20	140
Industrivernet	6	16	29	14	12	77
NAV	2	8	9	6	13	38
Plan- og bygningssektor i kommunen	17	20	49	20	19	125
Politiet	11	12	33	13	19	88
Riksantikvaren	3	1	9	9	10	32
Teknisk sektor i kommunen	24	21	43	17	18	123
Voksenopplæringen i kommunen	2	8	20	8	12	50
Andre aktører	8	8	23	8	13	60
Totalt	175	227	539	253	306	1 500

Tabell 28 Hvem brann- og redningsvesenet har samarbeidet med siste år for å redusere sannsynligheten for og/eller konsekvensen av brann

Det er en sammenheng mellom størrelsen på brann- og redningsvesenet og antallet aktører de samarbeider. Figur 14 viser hvordan antallet samarbeidsaktører øker i takt med antall årsverk i brann- og redningsvesenet.

I 2021 var det en nedgang i hvor mange brann- og redningsvesen som svarte at de hadde samarbeidet med andre aktører om å redusere sannsynligheten for og/eller konsekvensen av brann. Andelen gikk ned fra 80 prosent i 2019 og 2020, til 76 prosent i 2021. Det er samtidig også en nedgang i antallet aktører det enkelte brann- og redningsvesenet har samarbeidet med, fra 8,0 i 2020 til 7,5 i 2021. Det er sannsynlig at restriksjoner som følge av korona-pandemien kan ha ført til at det har vært mindre samarbeid. Sammenlignet med tidligere er det flere av de mellomstore og store som har færre samarbeidsaktører. 25 prosent av de som ikke har samarbeidet i 2021 har fem eller flere årsverk. I 2020 var den andelen 14 prosent.

Figur 14 Gjennomsnittlig antall samarbeidsaktører per brann- og redningsvesen

6.5

RUTINE FOR Å FANGE OPP NY RISIKO

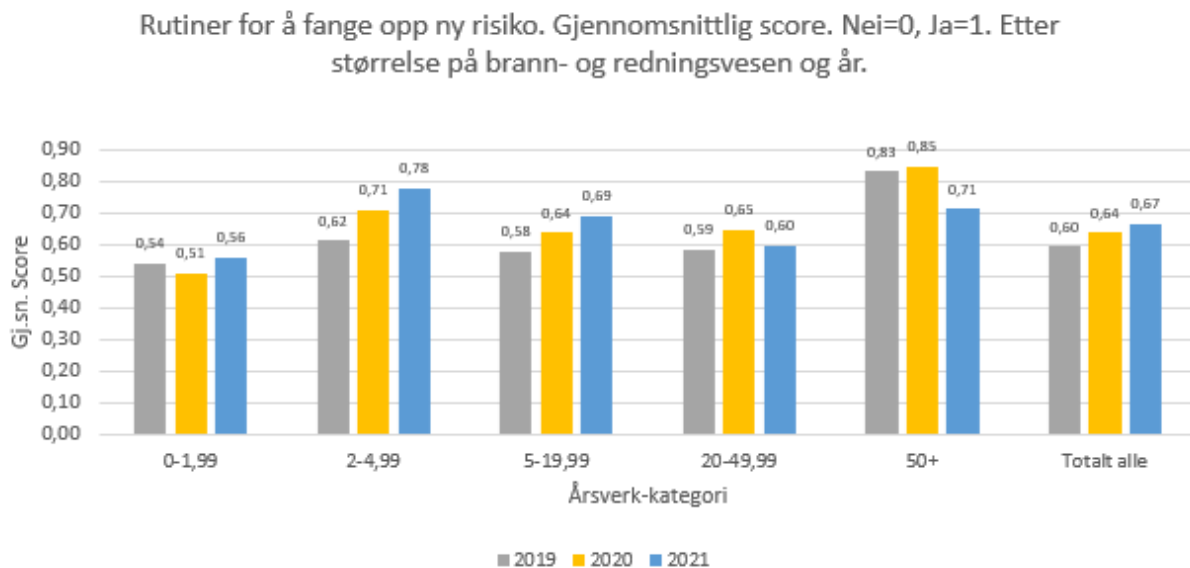
Brann- og redningsvesenet skal fange opp ny kunnskap om risiko for brann, blant annet ved å gjennomføre tiltak i tråd med egen plan og å evaluere hendelser. De blir i MOB bedt om å svare på om de har en rutine for fortløpende å fange opp ny risiko. Som vist i tabell 29 svarte 67 prosent at de har en slik rutine, mens 33 prosent svarte at de ikke har det. Det er relativt liten forskjell på svarene fra de minste til de største, og faktisk er de med mellom to og fem årsverk de som har høyest andel som svarer at de har en rutine for fortløpende å fange opp ny risiko.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Årsverk / Svar:	Ja	Nei	TOTAL
0-1,99	28	22	50
%	56,0	44,0	100
2-4,99	32	9	41
%	78,0	22,0	100
5-19,99	43	19	62
%	69,4	30,6	100
20-49,99	15	10	25
%	60,0	40,0	100
50+	15	6	21
%	71,4	28,6	100,0
Total	133	66	199
%	66,8	33,2	100

Tabell 29 Har brann- og redningsvesenet en rutine for fortløpende å fange opp ny risiko?

Utviklingen for årene fra 2019 til 2021 er vist i figur 15. Sammenlignet med årene før er det flere av de med under 20 årsverk som svarer at de har rutiner for å fange opp ny risiko. Blant de største er det tre færre brann- og redningsvesen både blant de med 20 til 50 årsverk og blant de med over 50 årsverk som svarer at de har slike rutiner.

Figur 15 Rutiner for fortløpende å fange opp ny risiko. Gjennomsnittlig score etter år og størrelse på brann- og redningsvesen

6.6

RUTINER FOR Å AVDEKKE, RETTE OPP OG FOREBYGGE MANGLER

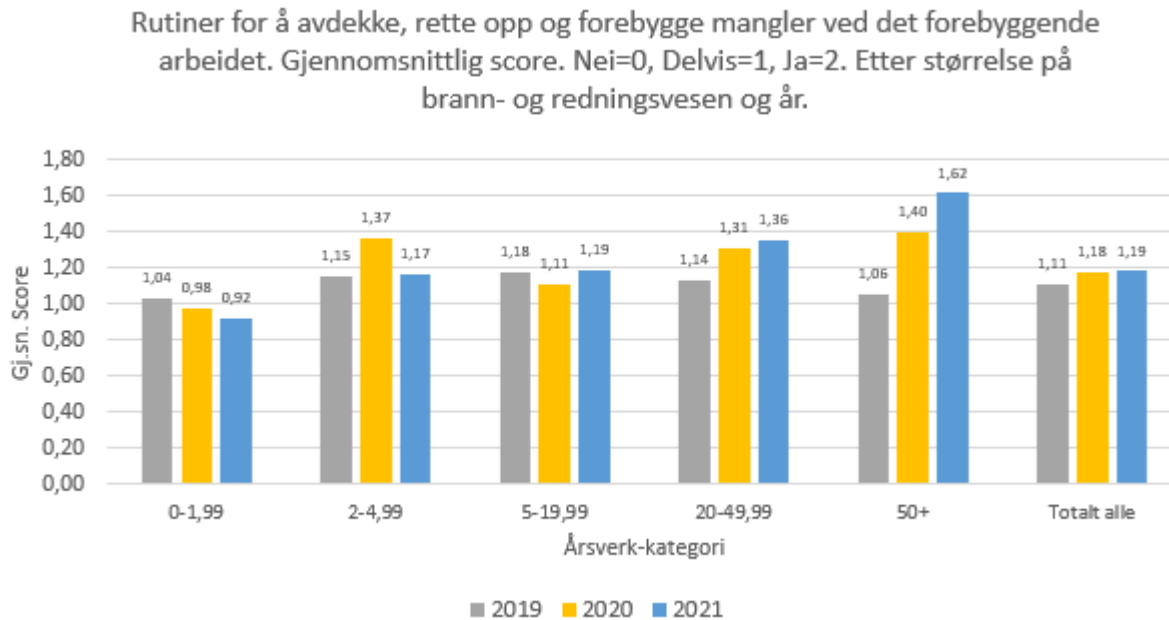
Brann- og redningsvesenet skal, i henhold til Forskrift om brannforebygging § 20, ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet. På spørsmål om brann- og redningsvesenet har etablert skriftlige rutiner for dette, svarte 35,7 prosent at de har slike skriftlige rutiner. 47,2 prosent svarte har de delvis har slike rutiner, mens 17,1 prosent svarte at de ikke har det.

Årsverk / Svar:	Ja	Delvis	Nei	TOTAL
0-1,99	11	24	15	50
%	22,0	48,0	30,0	100
2-4,99	14	20	7	41
%	34,1	48,8	17,1	100,0
5-19,99	21	32	9	62
%	33,9	51,6	14,5	100
20-49,99	11	12	2	25
%	44,0	48,0	8,0	100,0
50+	14	6	1	21
%	66,7	28,6	4,8	100
Total	71	94	34	199
	35,7	47,2	17,1	100

Tabell 30 Har brann- og redningsvesenet skriftlige rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet?

Tabell 30 viser at av de 46 brann- og redningsvesenene med over 20 årsverk, er det 3 som svarte nei på spørsmålet om skriftlige rutiner. Det er det samme antallet som året før. Av de med under 20 årsverk har flere svart delvis sammenlignet med året før, og svarene har kommet både fra de som svarte ja og fra de som svarte nei i 2020.

Tallene for de tre siste årene i figur 16 viser at de største, og spesielt de med over 50 årsverk, i større grad svarer at de har skriftlige rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet. For de minste med under 2 årsverk, har andelen som svarer ja gått ned.

Figur 16 Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet. Gjennomsnittlig score etter størrelse på brann- og redningsvesenet.

6.7

RUTINER SOM SIKRER AT KUNNSKAP OG ERFARINGER FRA HENDELSER KOMMER TIL NYTTE

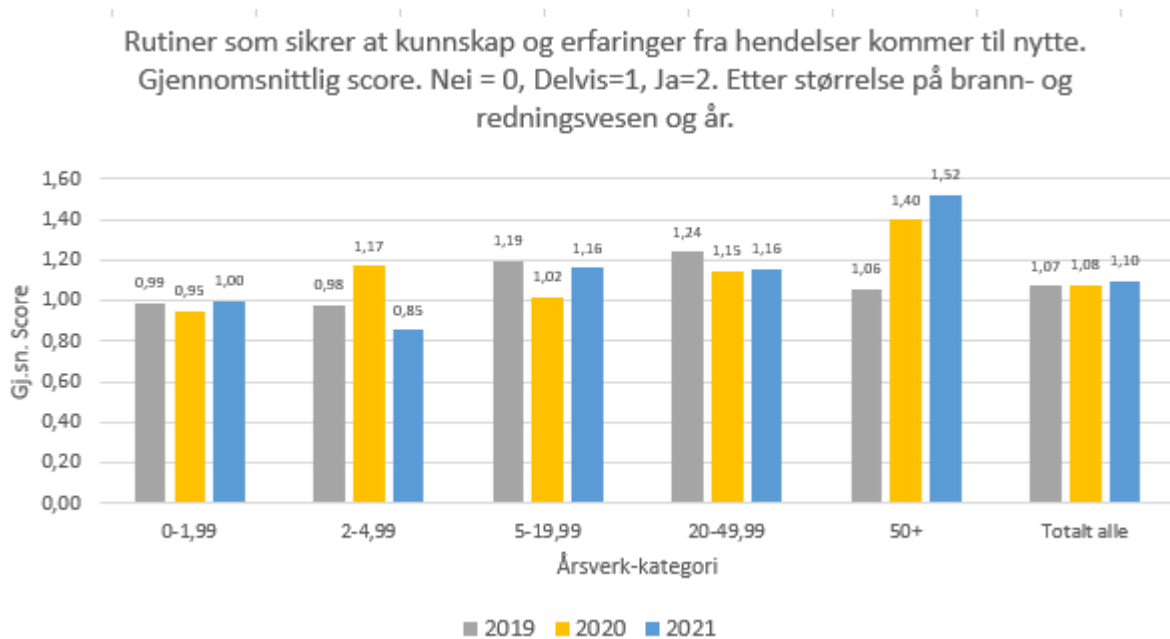
Brann- og redningsvesenet skal iverksette rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte. Dette skjer gjennom kartlegging av risiko og sårbarhet for brann, og ved planlegging og gjennomføring av forebyggende tiltak. Rutinene skal være skriftlige. På spørsmål om slike rutiner foreligger fordelte svarene seg som vist i tabell 31.

28,6 prosent av brann- og redningsvesenene svarte at de har slike skriftlige rutiner. Det er færre enn i 2020, hvor 32 prosent svarte at de hadde det. Det er også færre som svarte nei, så det er flere som har endret svar til delvis.

Det har vært en liten forbedring totalt sett, men det er fortsatt slik at over halvparten av alle brann- og redningsvesenene svarer at de kun delvis har skriftlige rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte.

Svar/Årsverk:	Ja	Delvis	Nei	TOTAL
0-1,99	13	24	13	50
%	26,0	48,0	26,0	100
2-4,99	6	23	12	41
%	14,6	56,1	29,3	100,0
5-19,99	19	34	9	62
%	30,6	54,8	14,5	100
20-49,99	7	15	3	25
%	28,0	60,0	12,0	100,0
50+	12	8	1	21
%	57,1	38,1	4,8	100
Total	57	104	38	199
	28,6	52,3	19,1	100

Tabell 31 Brann- og redningsvesenet har etablert skriftlige rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte

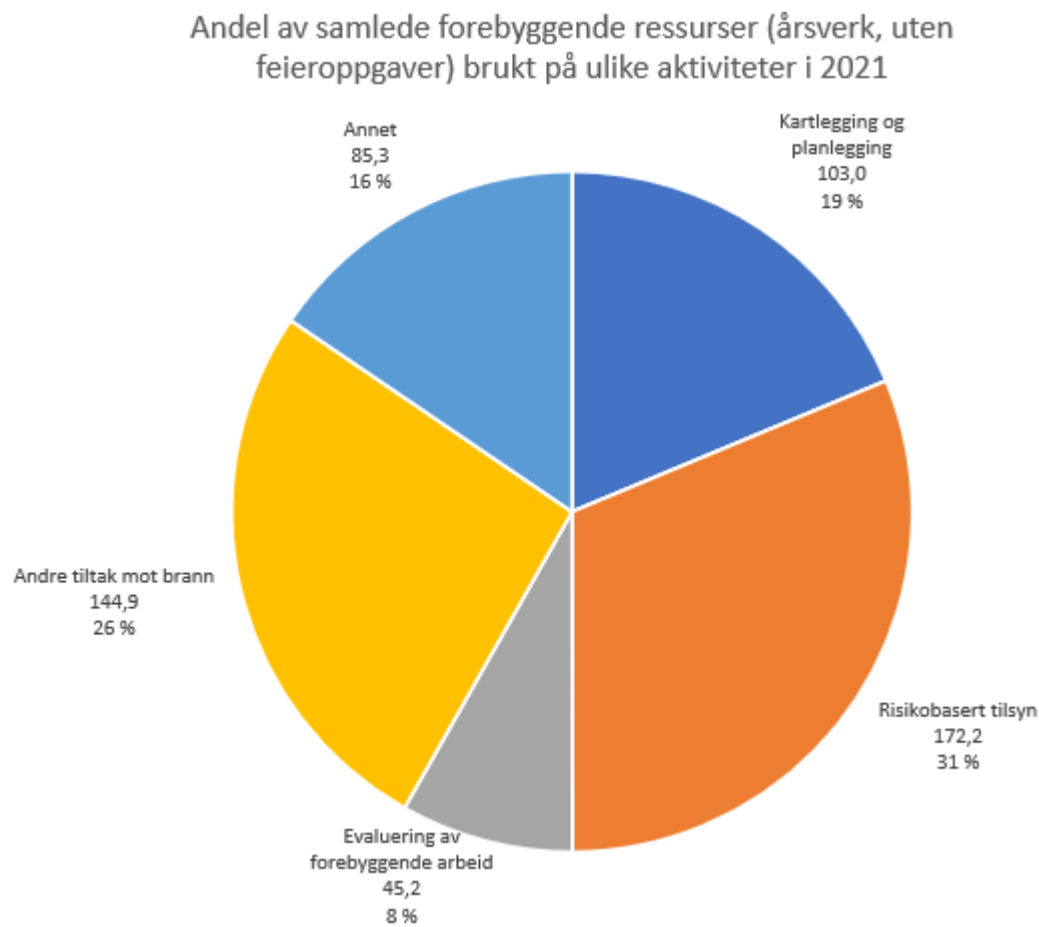

Figur 17 Rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte. Gjennomsnittlig score etter størrelse på brann- og redningsvesen

6.8

FORDELING AV FOREBYGGENDE RESSURSER

I 2021 ble de forebyggende ressursene fordelt på ulike områder slik det blir vist i figur 18. Det største området er fortsatt risikobasert tilsyn med 31 prosent, men andelen har gått gradvis ned de siste årene. I 2015 ble 45 prosent av de forebyggende årsverkene brukt på risikobaserte tilsyn.

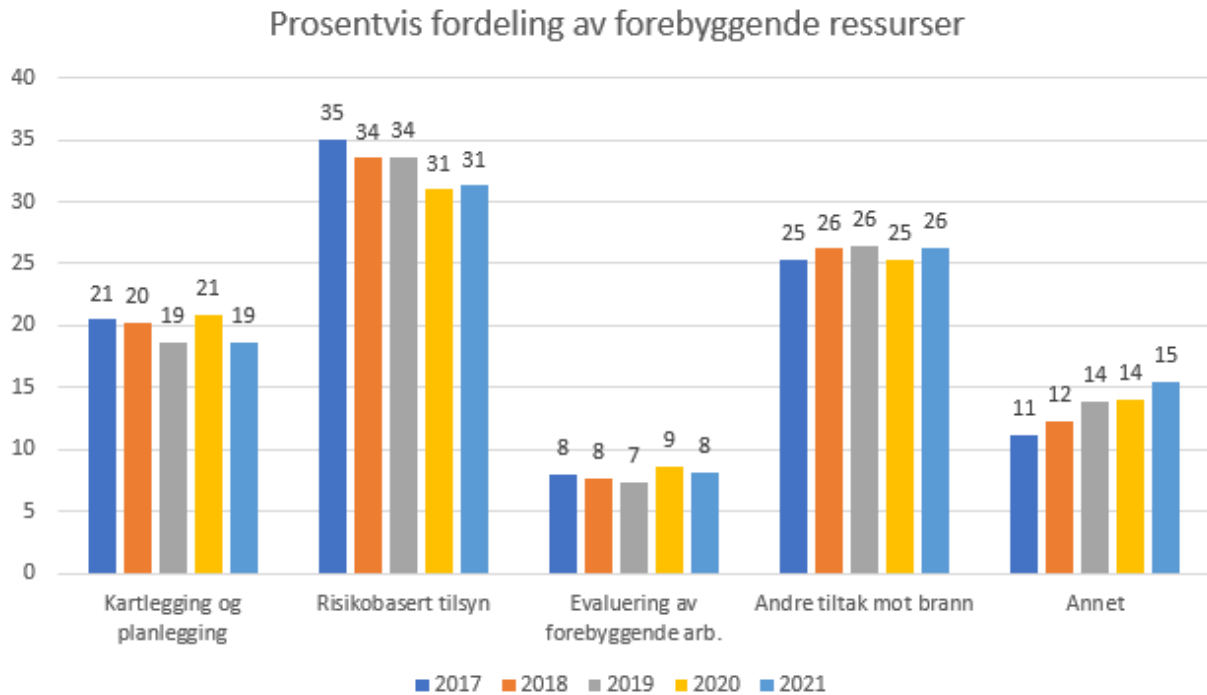

Figur 18 Andel av samlede forebyggende ressurser brukt på ulike typer aktiviteter, eksklusive feieroppgaver, i 2021

Figuren viser både antall årsverk, og prosentandelen per område. Årsverk innen forebyggende oppgaver er fordelt svært ulikt mellom de ulike brann- og redningsvesenene. Av de 199 brann- og redningsvesenene i 2021, hadde 91 færre enn fem årsverk totalt. Disse 46 prosentene hadde kun fem prosent av de samlede årsverkene innen forebygging. Fordi brann- og redningsvesenforskriften stiller

MELDING OM BRANNVERNET 2021

krav til 0,1 årsverk per 1 000 innbyggere til brannforebyggende arbeid, er det brann- og redningsvesen i de største byene som har flest ressurser til forebygging av branner.

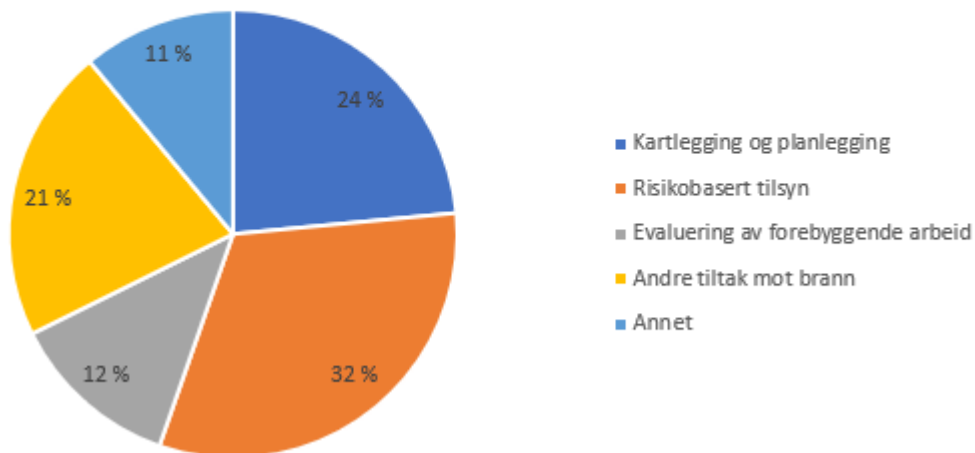
Figur 19 Fordeling av forebyggende ressurser i prosent, fra 2017 til 2021

Utviklingen siden Forskrift om brannforebygging ble revidert i 2015 vises i figur 19. I tillegg til nedgangen i ressursbruk til risikobaserte tilsyn, er det litt mindre tid som brukes til kartlegging og planlegging. Det er andre tiltak mot brann og samlekosten "annet" som øker i andel.

Selv om det er stor forskjell i antall årsverk mellom små og store årsverk, er det ikke veldig stor forskjell på hvordan de bruker ressursene sine. Figur 20 og figur 21 viser fordelingen av forebyggende ressurser brukt på ulike aktiviteter i 2021, delt opp i brann- og redningsvesen med over og under fem årsverk totalt.

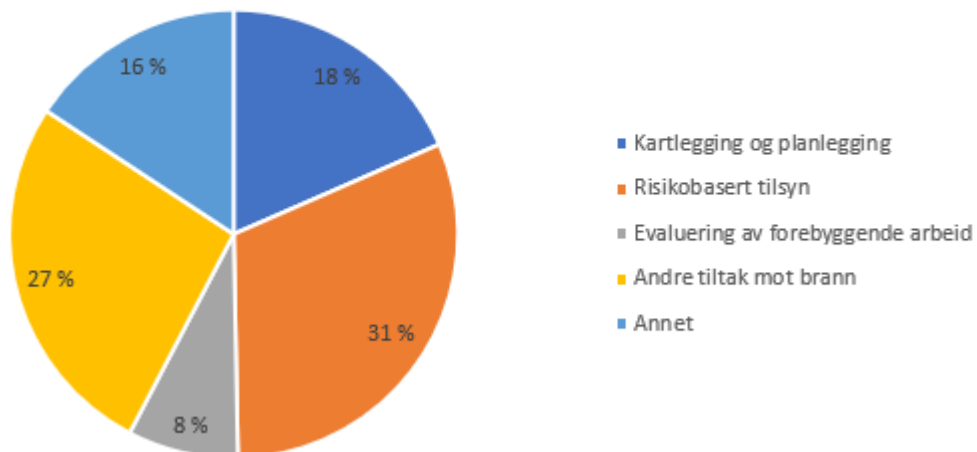
De mindre aktørene bruker en større del av tiden på risikobasert tilsyn og kartlegging og planlegging, mens de større bruker en større andel på andre tiltak mot brann og samlekategorien "annet".

Fordeling av forebyggende ressurser i brannvesen med under 5 årsverk i 2021

Figur 20 Fordeling av forebyggende ressurser i 2021 for brann- og redningsvesen med under fem årsverk

Fordeling av forebyggende ressurser i brannvesen med over 5 årsverk i 2021

Figur 21 Fordeling av forebyggende ressurser i 2021 for brann- og redningsvesen med over fem årsverk

6.9

TILSYN OG FEIING

Brann- og redningsvesenene står fritt til å velge hvilke typer tiltak de ønsker å gjøre lokalt. Tidligere var det et krav om å gjennomføre tilsyn og feiing etter spesifiserte intervaller avhengig av objekttype, men siden 2015 har både tilsyn og feiing vært behovsprøvd. Det er hovedårsaken til at tilsynsfrekvensen med særskilte brannobjekter har gått ned hvert år siden 2016.

Forebyggende tiltak:	2016:	2017:	2018:	2019:	2020:	2021:	%-endring 2021 vs. 2020:
Antall skorsteiner	1 762 814	1 851 704	1 942 384	2 004 916	2 033 405	2 040 275	0,3 %
antall skorsteiner feid	572 794	561 200	510 501	509 062	516 880	461 646	-10,7 %
Antall ildsteder	2 232 770	2 441 990	2 575 682	2 584 743	2 606 340	2 635 781	1,1 %
antall tilsyn med fyringsanlegg	349 241	291 180	278 877	326 429	199 575	207 420	3,9 %
Antall A-objekter	23 190	26 554	26 891	27 265	27 472	32 210	17,2 %
Antall B-objekter	6 274	6 378	6 273	6 177	6 790	11 755	73,1 %
Antall C-objekter	1 508	1 566	1 660	1 707	1 932	2 526	30,7 %
Antall tilsyn med A-objekter	11 629	11 137	9 312	8 183	7 408	7 684	3,7 %
Antall tilsyn med B-objekter	2 873	2 096	1 730	1 791	1 452	1 562	7,6 %
Antall tilsyn med C-objekter	384	448	368	375	295	253	-14,2 %
Antall andre tiltak enn tilsyn med A-obj.	4 170	3 870	3 868	4 184	2 469	2 277	-7,8 %
Antall andre tiltak enn tilsyn med B-obj.	638	766	631	322	540	441	-18,3 %
Antall andre tiltak enn tilsyn med C-obj.	276	189	361	187	158	154	-2,5 %
Antall branner og branntilløp i særskilte brannobjekter (fra BRIS)	603	667	650	808	812	867	6,8 %
Antall branner i skorstein (fra BRIS)	1 150	1 145	1 349	1 223	1 128	1 650	46,3 %
Vedforbruk (1 000 tonn) (fra ssb.no)	1 142	1 219	1 191	1 088	1 188	1 320	11,1 %
Andel feide skorsteiner	32 %	30 %	26 %	25 %	25 %	23 %	
Branner i skorstein, andel i prosent	0,07 %	0,06 %	0,07 %	0,06 %	0,06 %	0,08 %	
Branner og branntilløp i særskilte brannobjekter, andel i prosent	1,9 %	1,9 %	1,9 %	2,3 %	2,2 %	1,9 %	
Andel tilsyn med A-objekter	50 %	42 %	35 %	30 %	27 %	24 %	
Andel tilsyn med B-objekter	46 %	33 %	28 %	29 %	21 %	13 %	
Andel tilsyn med C-objekter	25 %	29 %	22 %	22 %	15 %	10 %	

Tabell 32 Feiing, tilsyn og andre tiltak mot særskilte brannobjekter fra 2016 til 2021

I 2016 ble det gjennomført tilsyn med 50 prosent av A-objektene, 46 prosent av B-objektene, og 25 prosent av C-objektene. I 2021 ble det til sammenligning gjennomført tilsyn i 24 prosent av A-objektene, 13 prosent av B-objektene og 10 prosent av C-objektene. Brannstatistikken gjennom BRIS

MELDING OM BRANNVERNET 2021

har ikke spesifisert hvilken klasse av særskilte brannobjekter som er involvert i branner og branntilløp, men brann- og redningsvesenet skal angi om bygget er et særskilt brannobjekt. Siden 2016 har det hvert år vært en ganske stabil andel på rundt to prosent av de innrapporterte særskilte brannobjektene som har hatt en brann eller et branntilløp. Det er selv om tilsynsandelen har blitt halvert eller mer. Tabell 32 viser utviklingen fra 2016 til 2021 for ulike forebyggende tiltak, og for hendelser knyttet til objektene det gjelder.

Andelen feide skorsteiner har gått ned, samtidig som antallet skorsteiner har økt. I 2021 var det et høyeste antallet registrerte branner i skorstein siden BRIS ble innført i 2016. Samtidig er det flere andre variabler som kan være med til å forklare hvorfor andelen skorsteinsbranner har økt. Høye strømpriser og kalde vintermåned er de mest nærliggende årsakene til at vedforbruket har økt, og med det faren for skorsteinsbrann.

KAPITTEL

7

Beredskap

Kapitlet oppsummerer hvordan beredskapsavdelingen er satt sammen, om kravene i forskriften blir oppfylt, og om hva slags lederøvelser som har blitt gjennomført. Det er videre spørsmål om samvirkearenaer, røykdykkertjenester og spesialkompetanse innen beredskap.

7.1

SAMMENSETNING AV BEREDSKAPSAVDELINGEN

Sammensetningen av beredskapsavdelingene i brann- og redningsvesenene er mindre fragmentert enn forebyggende-avdelingene. I alle størrelseskategorier (årsverk) består nesten 100% av beredskapsavdelingen helt eller delvis av egne innsatsmannskaper som vist i tabell 33. Som i 2020 kjøper seks prosent av brann- og redningsvesenene beredskapstjenester fra annet brann- og redningsvesen, mens kjøp fra private aktører er på rundt tre prosent. Summen av kategoriene blir større enn antall brann- og redningsvesen, fordi et brannvesen kan dekke beredskapen sin på flere måter samtidig.

	Egne innsatsmannskaper	Kjøper beredskap fra annet brannvesen	Kjøper beredskap fra privat aktør	Antall brannvesen
<i>Årsverk-kategori:</i>				
0-1,99	49	4	0	50
2-4,99	41	2	1	41
5-19,99	62	4	3	62
20-49,99	25	1	0	25
50+	21	1	1	21
Totalt alle brannvesen	198	12	5	199

Tabell 33 Sammensetning av beredskapsavdelingen i 2021

Det har vært en nedgang i kjøp av beredskapstjenester både fra andre brannvesen og fra private aktører ettersom det er færre av de minste brann- og redningsvesenene. Det er totalt sett få årsverk som ikke er ansatt i eget brannvesen.

7.2

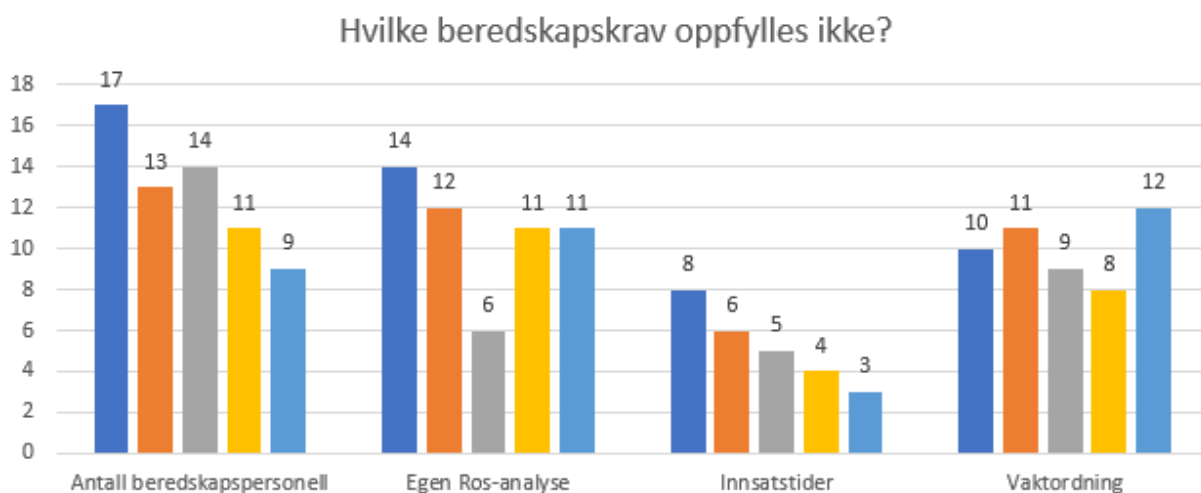
OPPFYLLELSE AV KRAVENE I DIMENSJONERINGSFORSKRIFTEN

Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen setter flere krav til blant annet analyser, beredskap, tidskrav og øvelser. Tabell 34 viser at i alt tolv prosent av brann- og redningsvesenene oppgir å ha en eller flere mangler fra kravene. Det er samme andel som i 2020, men hvilke krav som ikke oppfylles er litt endret.

Årsverk-kategori:	Oppfyller krav?		Hvis nei, hvilke krav oppfylles ikke:			
	Ja	Nei	Antall beredskaps-personell	Egen ros-analyse	Innsatstider	Vaktordning
0-1,99	44	6	3	4	0	2
2-4,99	35	6	2	1	1	3
5-19,99	53	9	3	3	2	5
20-49,99	22	3	1	3	0	2
50+	21	0	0	0	0	0
Totalt	175	24	9	11	3	12

Tabell 34 Oppfyllelse av kravene til beredskap i Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen

I 2021 er vaktordning det kravet som oftest ikke er oppfylt, etterfulgt av egen ROS-analyse og antall beredskapspersonell. Det er fire brann- og redningsvesen flere som ikke oppfyller kravene til vaktordning i 2021 sammenlignet med året før. Derimot er det færre som ikke oppfyller kravene til antall beredskapspersonell og til innsatstider.

Figur 22 Hvilke krav til beredskap er ikke oppfylt?

Med unntak av at alle brann- og redningsvesen med over 50 årsverk oppfyller alle kravene, har antallet årsverk liten betydning for om de oppfyller kravene. Det er en like stor andel av de med mellom 20 og 50 årsverk som svarer at de ikke oppfyller alle kravene, som blant de med under to årsverk. Utviklingen fra 2017 til 2021 vises i figur 22.

7.3

LEDERØVELSER

Tabell 35 viser at 31 prosent av landets brann- og redningsvesen ikke avholdt lederøvelser i 2021. Ledere er her brannsjef, stedfortreder brannsjef, overordnet vakt, brigadefledere og utrykningsledere.

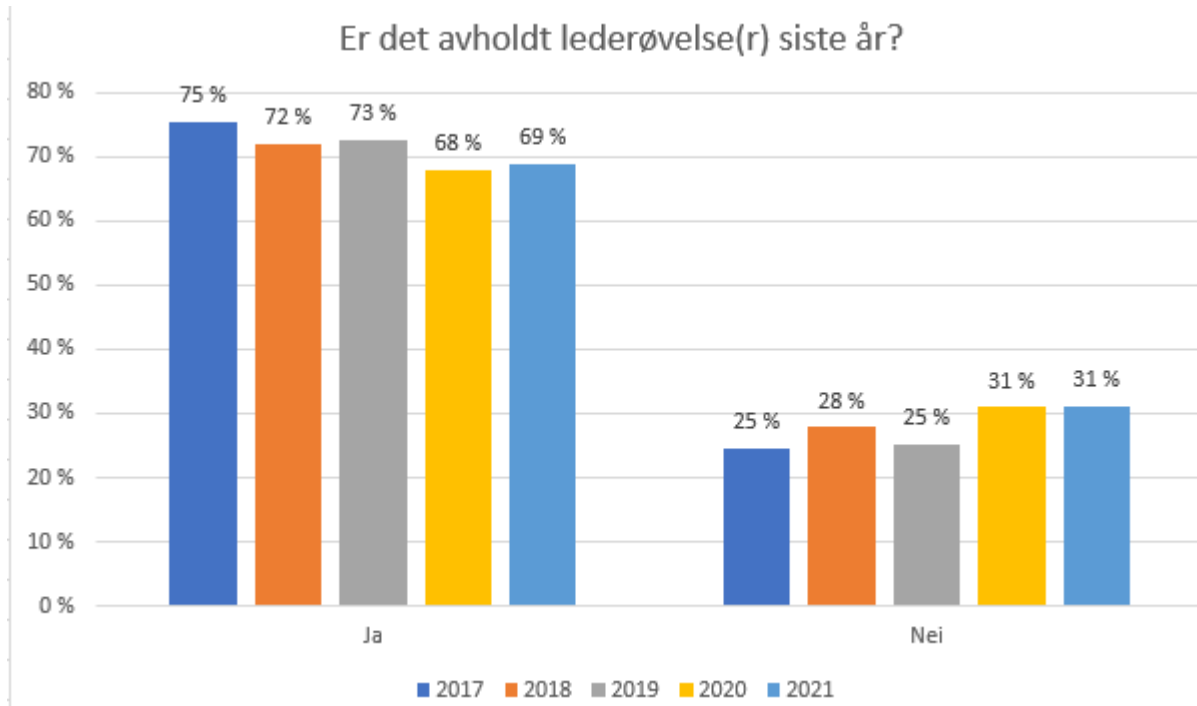
Årsverk-kategori:	Ja	Nei	Andel ja	Andel nei
0-1,99	28	22	56 %	44 %
2-4,99	30	11	73 %	27 %
5-19,99	43	19	69 %	31 %
20-49,99	21	4	84 %	16 %
50+	15	6	71 %	29 %
Totalt	137	62	69 %	31 %

Tabell 35 Ble det avholdt lederøvelser i 2021?

Som tallene viser er andelen som ikke hadde lederøvelser høyest for de aller minste brann- og redningsvesenene. Samtidig var det dobbelt så mange av de med over 20 årsverk som ikke hadde lederøvelser i 2021 sammenlignet med året før.

Total sett var det like stor andel som gjennomførte lederøvelser i 2021 som året før, men andelen har sunket de siste årene som vist i figur 23.

De som hadde lederøvelser i 2021 gjennomførte disse med ulike temaer, som vist i tabell 36. Tema velges ut fra egne kompetansebehov, fra egne utfordringsområder eller fra enkelthendelser. Det er kun små endringer i hvilke temaer som har vært gjenstand for øvelsen. Det er fortsatt vedlikehold og/eller utvikling av kompetanse som er det vanligste temaet.

Figur 23 Ble det avholdt lederøvelser siste år, som prosentdel av alle brannvesen, fra 2017 til 2021

Årsverk-kategori:	Gjentagende egne utfordrings-områder:		Læring fra andre virksomheter:		Mål og strategi(er) for brann- og redningsvesenet:		ROS-analyse:		Utfordrings-områder etter egne enkelt-hendelser:		Vedlikehold og/eller utvikling av kompetanse:	
		%		%		%		%		%		%
0-1,99	15	54	7	25	11	39	16	57	14	50	22	79
2-4,99	13	43	9	30	16	53	19	63	16	53	26	87
5-19,99	22	51	15	35	20	47	28	65	26	60	37	86
20-49,99	11	52	10	48	15	71	15	71	20	95	20	95
50+	12	80	10	67	15	100	15	100	15	100	15	100
TOTALT	73		51		77		93		91		120	

Tabell 36 Temaer for lederøvelser, etter størrelse på brann- og redningsvesen. Prosenten er lik andelen av de som har gjennomført minst en lederøvelse som har dette temaet med i øvelsen.

7.4

SAMVIRKEARENAER

Tabell 37 gir oversikt over hvilke samvirkearenaer brann- og redningsvesenene har deltatt på i 2021.

Årsverk-kategori:	Felles øvelse med politi eller helse	Operativt lederforum	Annet
0-1,99	26	7	20
2-4,99	29	3	13
5-19,99	43	13	21
20-49,99	15	6	11
50+	15	14	9
Totalt	128	43	74

Tabell 37 Type samvirkearenaer brann- og redningsvesenene har deltatt på i 2021

64 % hatt felles øvelse med politi eller helse. Det er en økning fra 2020, men lavere enn tidligere år hvor andelen har vært nærmere 90 prosent. Det er sannsynlig at Covid-19 igjen er den viktigste årsaken til at det har blitt gjennomført færre øvelser. Det har også færre som svarer at de har deltatt i operativt lederforum eller i andre samvirkearenaer.

7.5

RØYKDYKKERTJENESTE

87,9 prosent av landets brann- og redningsvesen har røykdykkertjeneste, og med det fortsetter den svakt nedadgående trenden. Som tidligere er det de med under to årsverk som i størst grad ikke har røykdykkertjeneste.

Årsverk-kategori:	Ja	Nei	Prosent ja
0-1,99	33	17	66 %
2-4,99	36	5	88 %
5-19,99	60	2	97 %
20-49,99	25	0	100 %
50+	21	0	100 %
Totalt	175	24	88 %

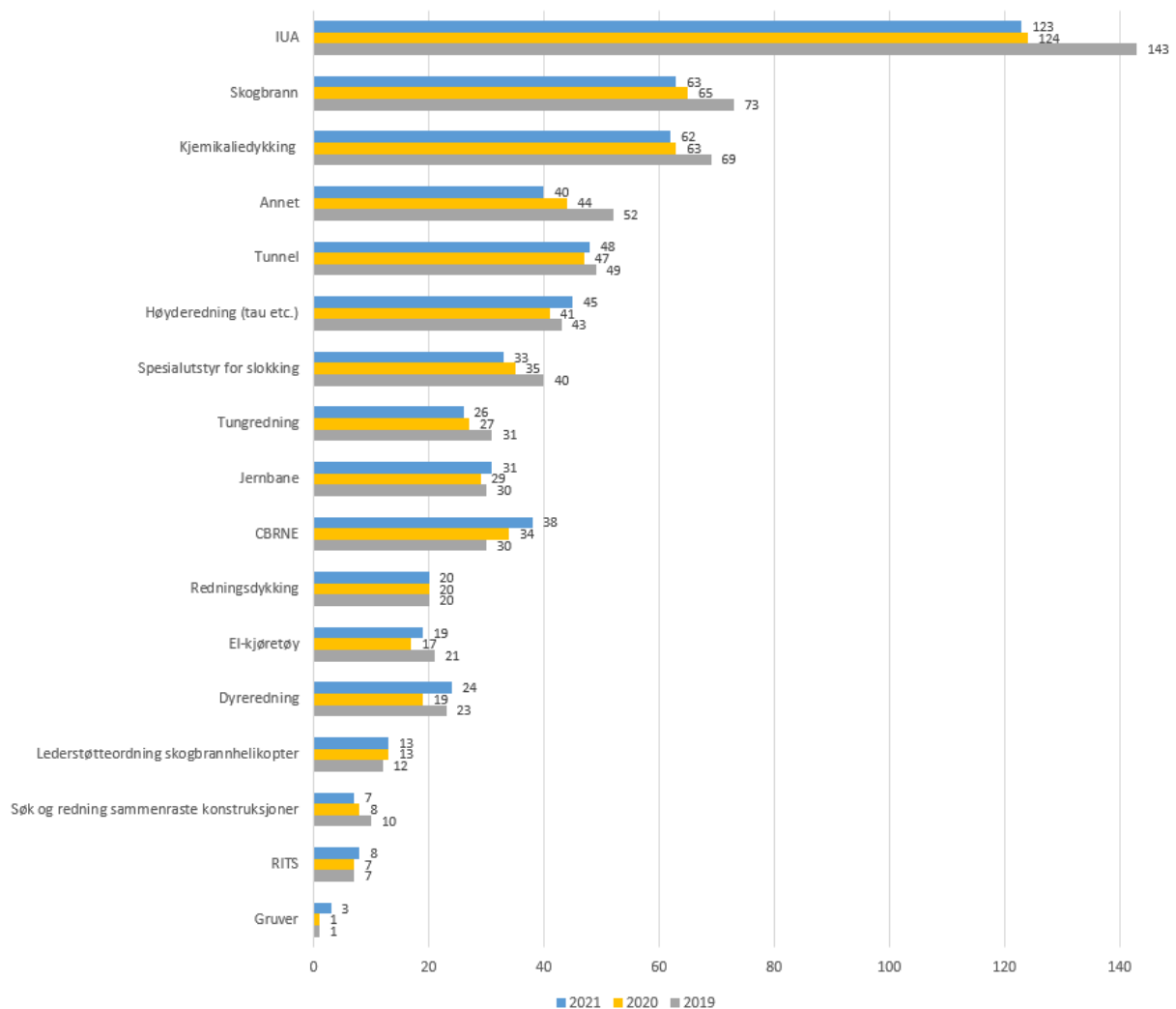
Tabell 38 Brann- og redningsvesen som har røykdykkertjeneste i 2021

7.6

SPESIALKOMPETANSE

Brann- og redningsvesen ble bedt om å oppgi på hvilke områder innen beredskap der de har spesialkompetanse som gjør at de anser seg som en regional eller nasjonal ressurs.

Spesialkompetanser på beredskap som gjør brann- og redningsvesenet til en regional eller nasjonal ressurs. Fordeling av 603 spesialkompetanser i 2021 vs. 2020 og 2019

Figur 24 Spesialkompetanser innen beredskap som gjør brann- og redningsvesenet til en regional eller nasjonal ressurs

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Av de 199 brann- og redningsvesenene oppga 53 ingen spesialkompetanse. 146 oppga spesialkompetanse på ett eller flere områder. Totalt ble det oppgitt 603 spesialkompetanser, og med det øker det gjennomsnittlige antallet områder brann- og redningsvesenene svarer at de har spesialkompetanse på.

Figur 24 viser at flest har spesialkompetanse på IUA (123), etterfulgt av skogbrann (63), kjemikaliedykking (62), tunneler (48) og høyderedning (45). Det er de samme spesialkompetansene som ble nevnt oftest i 2020.

IUA står for interkommunalt utvalg mot akutt forurensning, RITS står for redningsinnsats til sjøs, mens CBRNE er en fellesbetegnelse på hendelser som omfatter kjemiske stoffer (C), biologiske agens (B), radioaktive stoffer (R), nukleært materiale (N) og eksplosiver (E) med høyt farepotensiale. Når det gjelder IUA deltar alle landets kommuner gjennom 32 interkommunale utvalg mot akutt forurensning. Ved mindre hendelser kan kommunen sette i verk tiltak på egenhånd, men benytter seg ofte av IUA for å ivareta kommunenes beredskap. Miljødirektoratet setter spesifikke krav til IUA i egne vedtak. Det er også Miljødirektoratet som fastsetter regionsgrensene, peker ut vertskommune og for hver enkelt region, gir en nærmere forklaring av hva forurensningslovens krav til beredskap betyr for hver enkelt region.

Kystverket gir gratis kurs/opplæring i Horten, noe som gjør at de fleste deltar på dette. Innenfor en IUA-region har de enkelte kommuner kompetanser ut fra det man har blitt enige om innenfor IUA-regionen. Vertskommunen har størst kompetanse og utstyr, mens de andre har den regionale kompetanse og de regionale ressurser på IUA som man har blitt enige om i regionen. Dette er årsaken til at over 60 % av landets brann- og redningsvesen oppgir spesialkompetanse på IUA.

Den viktigste årsaken til nedgangen i antall spesialkompetanser på flere av områdene siden 2019 er at det er færre brann- og redningsvesen. Det er flere som rapporterer om kompetanse på CBRNE-området, og antallet med denne kompetansen har økt fra 22 i 2018 til 38 i 2021.

Tabell 39 viser antallet og andel brann- og redningsvesen i hver kategori som har ulike typer kompetanse. For de aller fleste områdene er andelen med kompetanse høyere blant de større brann- og redningsvesenene.

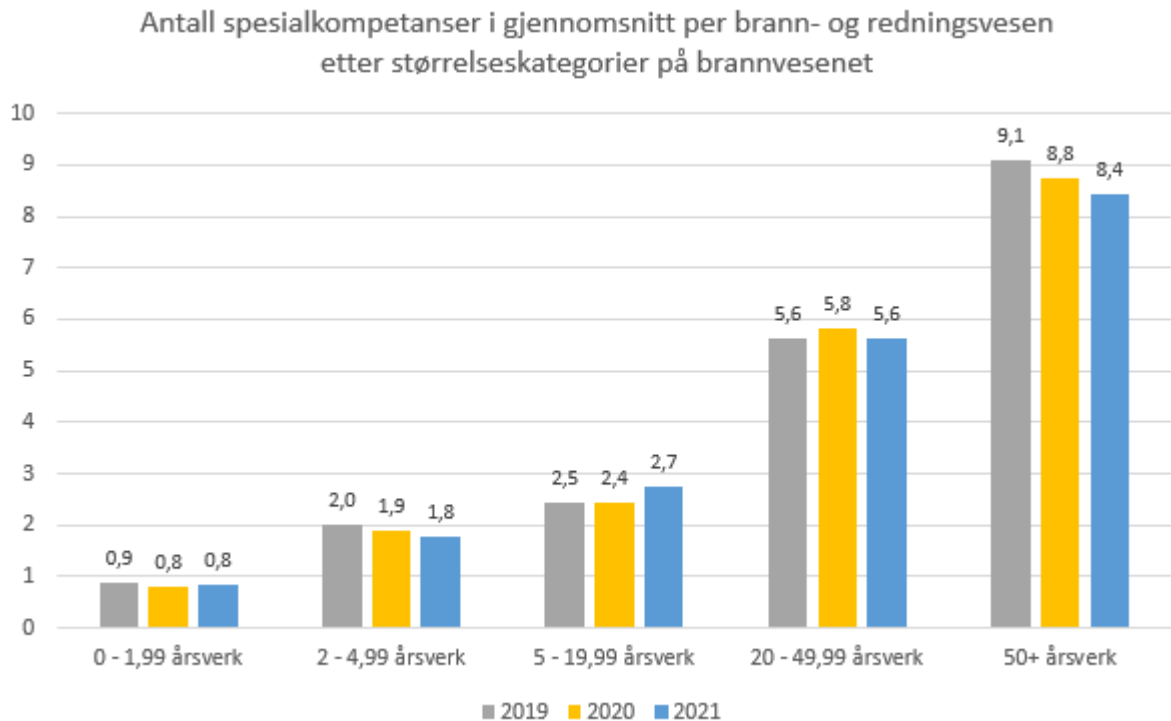
MELDING OM BRANNVERNET 2021

Spes.kompetanse / årsverk-kategori:	% i		% i		% i		% i		% i		Totalt	% i
	0-1,99	kategori	2-4,99	kategori	5-19,99	kategori	20-49,99	kategori	50+	kategori		
CBRNE	0	0,0	1	2,4	11	17,7	10	40,0	16	76,2	38	19,1
Dyreredning	2	4,0	1	2,4	5	8,1	6	24,0	10	47,6	24	12,1
El-kjøretøy	0	0,0	0	0,0	6	9,7	5	20,0	8	38,1	19	9,5
Gruver	0	0,0	1	2,4	0	0,0	1	4,0	1	4,8	3	1,5
Høyderedning (tau etc.)	0	0,0	2	4,9	18	29,0	11	44,0	14	66,7	45	22,6
IUA	33	66,0	24	58,5	39	62,9	16	64,0	11	52,4	123	61,8
Jernbane	0	0,0	2	4,9	7	11,3	9	36,0	13	61,9	31	15,6
Kjemikaliedykking	0	0,0	6	14,6	19	30,6	18	72,0	19	90,5	62	31,2
Lederstøtteordning skogbrannhelikopter	0	0,0	0	0,0	2	3,2	5	20,0	6	28,6	13	6,5
RITS	0	0,0	0	0,0	1	1,6	1	4,0	6	28,6	8	4,0
Redningsdykking	1	2,0	0	0,0	2	3,2	6	24,0	11	52,4	20	10,1
Skogbrann	2	4,0	12	29,3	21	33,9	12	48,0	16	76,2	63	31,7
Spesialutstyr for slokking	0	0,0	5	12,2	6	9,7	13	52,0	9	42,9	33	16,6
Søk og redning sammenraste konstruksjoner	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	8,0	5	23,8	7	3,5
Tungredning	1	2,0	2	4,9	6	9,7	6	24,0	11	52,4	26	13,1
Tunnel	1	2,0	9	22,0	13	21,0	10	40,0	15	71,4	48	24,1
Annet	2	4,0	8	19,5	14	22,6	10	40,0	6	28,6	40	20,1
Ingen	11	22,0	10	24,4	19	30,6	6	24,0	7	33,3	53	26,6
Totalt antall brannvesen	50		41		62		25		21		199	
Antall spesialkompetanser per brannvesen	0,84		1,78		2,74		5,64		8,43		3,03	

Tabell 39 Spesialkompetanser innen beredskap som gjør brann- og redningsvesenet til en regional og/eller en nasjonal ressurs. Fordeling på type kompetanse etter størrelse på brann- og redningsvesen i 2021.

Antallet spesialkompetanser per brann- og redningsvesen har økt fra 2,93 til 3,03 fra 2020 til 2021. Det viderefører utviklingen hvor antallet av spesialkompetanser øker samtidig som antallet brann- og redningsvesen går ned.

Figur 25 viser at det er en stor forskjell på små og store brann- og redningsvesen i antallet spesialkompetanser innen beredskap. Denne forskjellen er også tydelig på det forebyggende området.

Figur 25 Antall spesialkompetanser i gjennomsnitt per brann- og redningsvesen, etter antall årsverk, fra 2019 til 2021.

I gjennomsnitt oppgir de største brann- og redningsvesenene, med 50 eller flere årsverk, at de har 8,4 spesialkompetanser i snitt. De minste, med under 2 årsverk, oppgir at de har 0,8. Sett over de siste 3 årene er det kun brann- og redningsvesenene med mellom 5 og 20 årsverk som har en økning i antall spesialkompetanser. Ettersom dette er gruppen med høyest antall brann- og redningsvesen, betyr økningen her at det totalt sett er en økning i antall spesialkompetanser selv om de øvrige størrelseskategoriene har en nedgang.

KAPITTEL

8

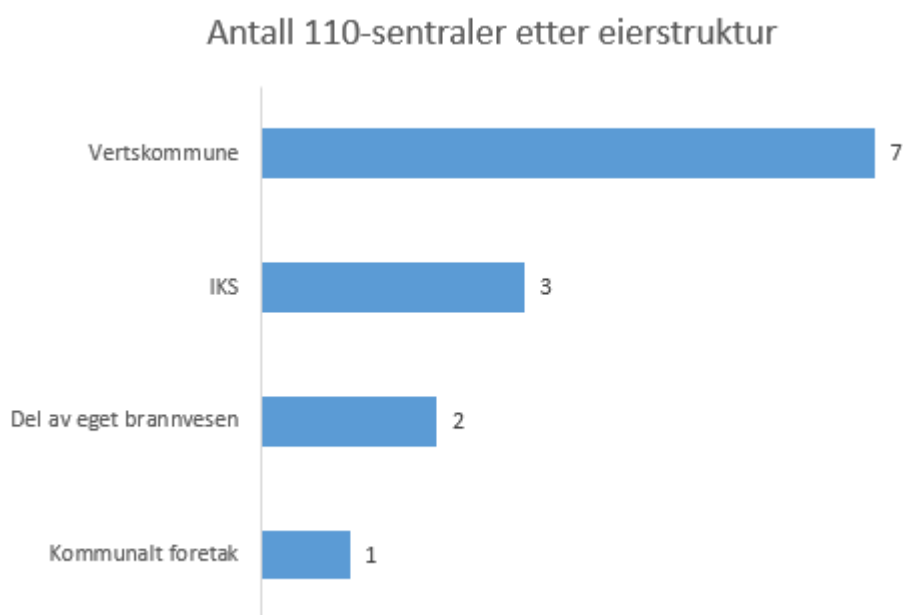
110-sentraler

110-sentralene har en egen årsrapport innen Melding om brannvernet. I den svarer de på spørsmål om blant annet bemanning, vaktordning, ROS-analyser, fagutvikling og øvelser.

8.1

BEMANNING OG VAKTORDNING

Det var 13 110-sentraler i drift i 2021, en mindre enn i 2020. De har forskjellige typer eierstruktur, og figur 26 viser antallet sentraler fordelt på type eierstruktur.

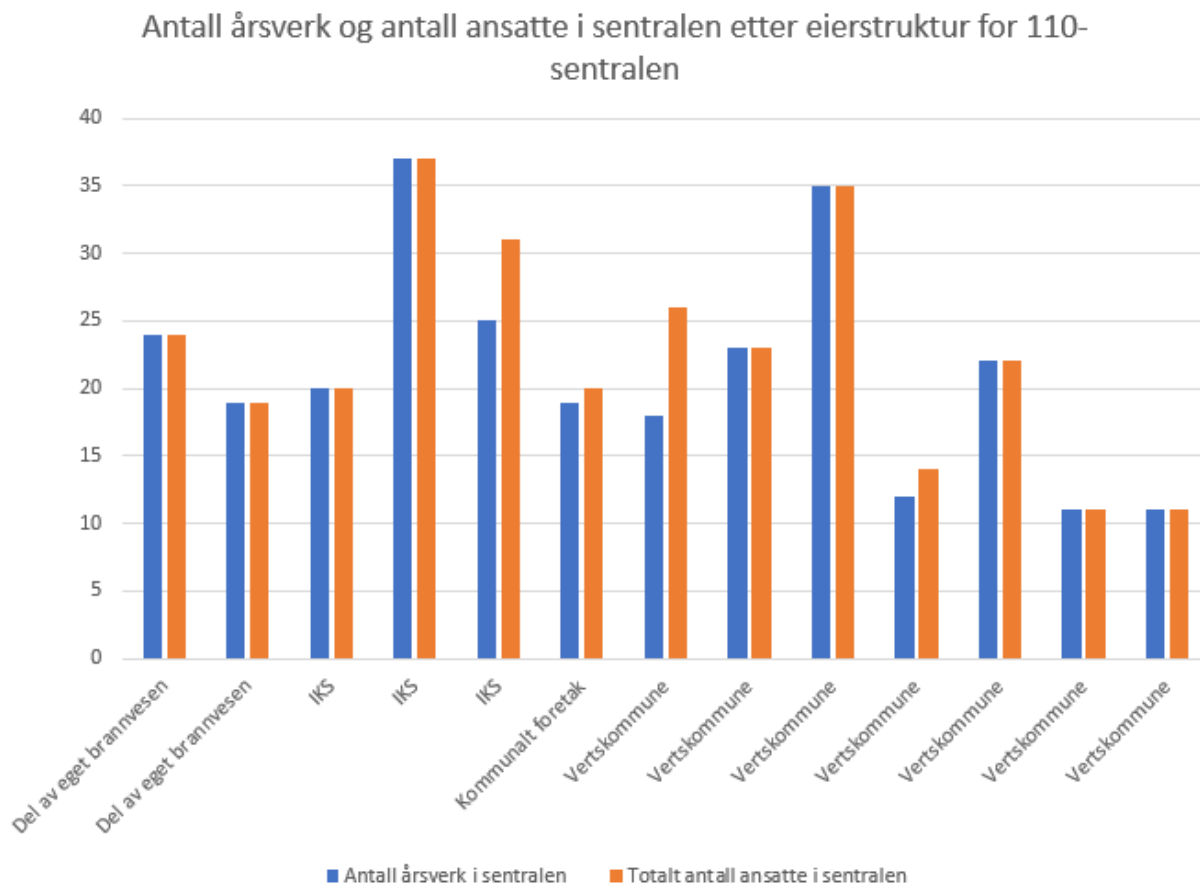

Figur 26 Antall 110-sentraler etter type eierstruktur

Den vanligste eierstrukturen er vertskommunesamarbeid. I disse sentralene har samarbeidskommunene delegert myndighet til vertskommunen som skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser. Omtrent halvparten av landets kommuner er med i et slikt samarbeid. Et interkommunalt samarbeid (IKS) er en selskapsform hvor kommunene samarbeider om behov, plikter og oppgaver. De tre sentralene som var organisert slik i 2020 bestod av 110 kommuner. Uavhengig av eierstruktur består hver sentral av i gjennomsnitt 16,5 brannvesen og 29,5 kommuner.

Antall mottatte 110-anrop på 110-sentralen i 2021 varierer fra 2 484 i Finnmark til 24 537 i Oslo. Medianverdien var 8 626 anrop, og det var noe høyere enn i 2020.

Figur 27 viser antall årsverk og antall ansatte for hver 110-sentral gruppert etter eierstruktur for sentralen. Sentralene har fra 11 til 37 årsverk, og nesten samtlige er heltidsansatte. I gjennomsnitt har hver 110-sentral 21 ansatte.

Figur 27 Antall årsverk og antall ansatte etter eierstruktur

110-sentralene angir i årsrapporten hvordan vaktordningen er satt opp med antall operatører på dag og natt, på hverdager og i helgene. Antallet operatører på vakt varierer fra to til seks, og de aller fleste har den samme bemanningen igjennom hele uken og døgnet. Tre sentraler har en operatør mer på dagtid på hverdage, mens en sentral har en ekstra operatør på natten.

8.2

ROS-ANALYSE

110-sentralene skal svare på om de har utarbeidet en egen ROS-analyse, når den i så fall sist ble revidert, og om den er oppdatert i henhold til ROS-analysene til brann- og redningsvesenene i alarmregionen. I 2021 svarte 9 av 13 at de hadde utarbeidet en egen ROS-analyse, og det er en

forbedring fra svarene i 2020. Fem av sentralene har analyser som er oppdatert i henhold til tilsvarende analyser for regionens brann- og redningsvesen.

8.3

FAGUTVIKLING

DSB ønsker at 110-sentralene skal være aktive bidragsyttere til beredskapsetatene, i tillegg til at de ivaretar egne behov for fagutvikling. I rapporten kan de angi hvordan de driver fagutvikling på 15 ulike områder. Alle sentralene har 7 eller flere områder de driver fagutvikling på, og fordelingen vises i tabell 40.

	Antall sentraler	Prosentandel
Utvikling/forbedring av tekniske løsninger	13	100 %
Utvikling av prosedyrer	13	100 %
Deltakelse i etablerte fora for samhandling med brannvesenene	13	100 %
Deltakelse i etablerte samarbeidsfora med andre 110-sentraler	12	92 %
Etablering av nye arenaer for samarbeid med andre 110-sentraler	11	85 %
Etablering av nye arenaer for samhandling med brannvesenene	11	85 %
Egen teknisk ressurs på sentralen	11	85 %
Initiere lokale/ regionale øvelser	10	77 %
Gjennom systematisk evaluering av hendelser/ øvelser	9	69 %
Kompetanseutviklingsplan for sentralen	9	69 %
Egne utviklingsprosjekter	9	69 %
Egen stilling som fagutvikler på sentralen	8	62 %
Bruke statistikk til å utvikle sentralen	7	54 %
Andre utviklingsaktiviteter	7	54 %
Brukerundersøkelser	3	23 %

Tabell 40 Områder for fagutvikling for 110-sentralene

Oversikten viser at noen av fagutviklingsområdene er felles for samtlige sentraler, mens andre områder brukes kun på noen av sentralene. I gjennomsnitt har sentralene 11 områder som de svarer at de driver fagutvikling på.

8.4

ØVELSER

Årsrapporten inneholder flere spørsmål om øvelser for sentralen og operatørene. Øvelsene bør ha et slikt omfang og innhold at personellens kompetanse blir vedlikeholdt og utviklet, slik at de kan løse de oppgavene de kan forventes å møte i sin hverdag. Tabell 41 viser at 12 av 13 sentraler svarer at de har rutiner for å øve operatørene. 11 av 13 svarer at de øvde på store hendelser i 2021, og 8 svarer at de øvde på å håndtere parallelle hendelser. Alle sentralene gjennomførte øvelser med 112-sentralen eller 113-sentralen. Sentralene har svart at de i gjennomsnitt har hatt 19 øvelser i 2021. Antallet varierer fra 2 til 75, og variasjonen kan skyldes at øvelsene noen steder blir rapportert per operatør, og noen steder felles for hele sentralen.

	Antall sentraler	Prosentandel
Har 110-sentralen rutiner for å øve operatørene?	12	92 %
Har 110-sentralen øvd på å håndtere store hendelser siste år?	11	85 %
Har 110-sentralen øvd på å håndtere parallelle hendelser siste år?	8	62 %
Har 110-sentralen gjennomført øvelser med 112 eller 113 siste år?	13	100 %

Tabell 41 Rutiner for øvelser og gjennomførte øvelser i 2021

8.5

RESERVELØSNING

Hvis hele eller deler av en 110-sentrals funksjonalitet blir utilgjengelig, eller sentralen av andre årsaker blir ute av stand til å utføre sine oppgaver, kan disse utføres fra en annen 110-sentrals lokaler.

110-sentralen skal bemannes, utrustes og opereres slik at den til enhver tid fyller behovet for mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene og den som melder ulykken. Etablering og drift skal samordnes med nødalarmingsentralene for helse og politi. Samtlige sentraler har rapportert at de har reserveløsninger for alle områdene de blir bedt om å svare på.

	Antall sentraler	Prosentandel
Mottak av nødannrop (telefoni ACQ)	13	100 %
Utalarmring (oppdragshåndtering)	13	100 %
Kommunikasjon med mannskaper	13	100 %
Kommunikasjon med 112-sentral	13	100 %
Kommunikasjon med 113-sentral	13	100 %

Tabell 42 På hvilke områder har 110-sentralen en reserveløsning for drift?

KAPITTEL

9

Tall fra KOSTRA

Tallene om brann- og ulykkesvern i dette kapitlet er delvis hentet fra Melding om brannvernet, og delvis fra innrapporteringen som kommunene gjør til Statistisk sentralbyrå.

9.1

BRANN- OG ULYKKESVERN I KOSTRA

KOSTRA står for KOMmune-STat-Rapportering. KOSTRA administreres av Statistisk sentralbyrå (SSB), og er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om ressursinnsats, prioriteringer og måloppnåelse innen ulike områder i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Det er et omfattende rapporteringssystem, der kommuner og fylkeskommuner rapporterer til staten ved SSB. Rapporteringen skjer elektronisk, og omfatter alle kommunale og fylkeskommunale funksjoner og ansvarsområder. For kommuner dreier det seg om rapportering fra cirka 90 forskjellige funksjonsområder, for eksempel skole, helse, pleie og omsorg, barnevern og brann- og ulykkesvern.

For brann- og ulykkesvernområdet samles en del av innholdet i KOSTRA inn hos DSB via Melding om brannvernet. Det som går på driftsinntekter og driftskostnader, og noen regnskapsmessige variabler som moms-kompensasjon og avskrivninger, samles derimot inn hos SSB fra kommunene.

		Beløp i 1000 kr							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
338 Forebygging	Brutto driftsutgifter	851 343	1 032 225	1 089 303	1 108 553	1 229 116	1 277 305	1 273 572	1 384 360
	Brutto driftsinntekter	597 869	755 386	814 946	850 574	899 024	976 373	973 236	1 010 655
	Netto driftsutgifter	276 621	311 609	312 287	298 780	368 011	349 025	346 062	422 052
339 Beredskap	Brutto driftsutgifter	3 822 166	4 189 984	4 529 982	4 750 051	5 061 686	5 315 991	5 531 917	5 928 916
	Brutto driftsinntekter	458 124	838 371	973 592	1 073 659	1 152 437	1 216 685	1 464 194	1 520 982
	Netto driftsutgifter	3 476 665	3 544 904	3 778 020	3 905 807	4 154 243	4 376 406	4 363 826	4 709 720
Innbyggere Norge (31.12.20XX)		5 165 802	5 213 985	5 258 317	5 295 619	5 328 212	5 367 580	5 391 369	5 425 270
Konsumprisindeksen 2015=100		97,9	100,0	103,6	105,5	108,4	110,8	112,2	116,1
Konsumprisindeksen 2020=100		87,3	89,1	92,3	94,0	96,6	98,8	100,0	103,5
Netto dr.utgifter, nominelle priser		3 753 286	3 856 513	4 090 307	4 204 587	4 522 254	4 725 431	4 709 888	5 131 772
Netto driftsutgifter, i 2020 kroner		4 301 519	4 327 008	4 429 850	4 471 608	4 680 783	4 785 139	4 709 888	4 959 387
Netto dr.utgifter pr. innb. (i 2020 kr)		833	830	842	844	878	891	874	914

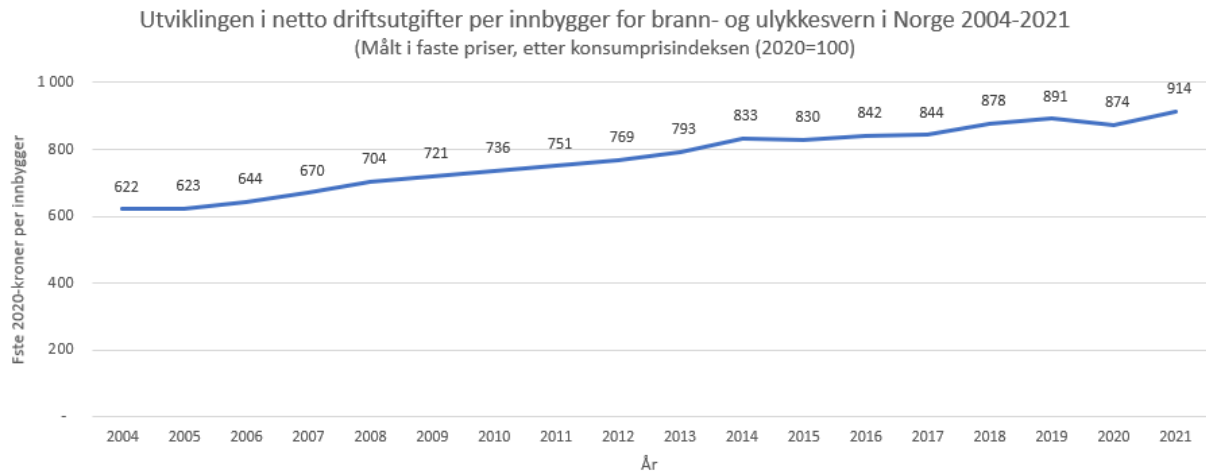
Tabell 43 Netto driftsutgifter for brann- og ulykkesvern fra 2014 til 2021

Netto driftsutgifter for norske brann- og redningsvesen var i 2021 på 4,9 milliarder kroner som vist i tabell 43. Dette tilsvarer 914 kroner per innbygger. I motsetning til den lille nedgangen fra 2019 til 2020 var det en økning på nær 9 prosent i netto driftsutgifter fra 2020 til 2021. Sett opp mot befolkningsveksten og konsumprisindeksen økte utgiftene med 5 prosent per innbygger. Det er den største veksten det siste tiåret. Figur 28 viser driftsutgiftene per innbygger per år.

Fra 1. januar 2020 ble sammensetningen av flere fylker og kommuner endret. Tabell 44 viser utviklingen fra 2016 til 2021 for tidligere fylker og for de nye fylkene fra 2020. Tidligere Finnmark fylke lå høyest i driftsutgifter per innbygger, og det nye fylket Troms og Finnmark er fortsatt på toppen med 1 277 kroner. Deretter følger Nordland med 1 252 kroner, og Møre og Romsdal med 1 198 kroner. Oslo har som tidligere de laveste kostnadene per innbygger, med 677 kroner. Kostnadene der økte med

MELDING OM BRANNVERNET 2021

omtrent 20 prosent fra 2019 til 2020, men har gått ned med 9 prosent til 2021. De samlede utgiftene for brann- og ulykkesvernet gikk opp med cirka 5 prosent i 2020-kroner.

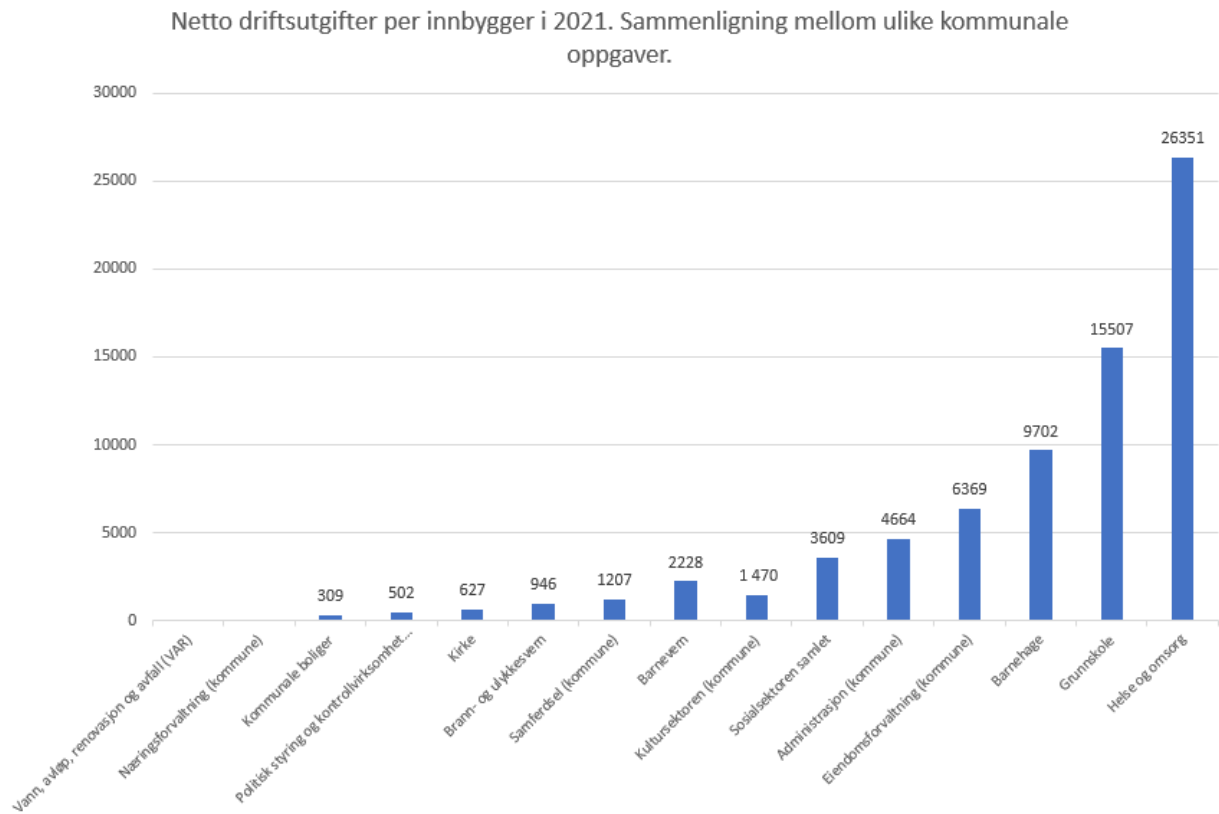
Figur 28 Netto driftsutgifter per innbygger per år

12058: Brann- og ulykkesvern - grunnlagstall og nøkkeltall, etter region, statistikkvariabel og år												
	Netto driftsutgifter til funksjon 338, 339, konsern (1000 kr)					Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)						
	Forebygging og beredskap					Forebygging og beredskap						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Viken	950 177	1 069 157	759	842
Østfold (-2020)	201 877	208 473	233 136	237 754	.	.	689	706	784	792	.	.
Akershus (-2020)	364 227	399 578	434 182	450 447	.	.	603	651	696	711	.	.
Buskerud (-2020)	218 188	230 612	250 141	254 519	.	.	780	818	883	892	.	.
Oslo	383 183	406 889	392 483	431 592	516 850	473 496	575	604	576	622	742	677
Innlandet	345 087	379 948	931	1 023
Hedmark (-2020)	152 387	157 736	175 480	172 459	.	.	777	801	889	871	.	.
Oppland (-2020)	167 820	163 873	181 106	182 085	.	.	886	863	955	962	.	.
Vestfold og Telemark	355 904	401 412	844	945
Vestfold (-2020)	158 611	159 816	179 534	180 494	.	.	642	642	715	714	.	.
Telemark (-2020)	175 561	176 944	197 313	201 262	.	.	1 013	1 020	1 138	1 161	.	.
Agder	260 865	292 594	845	940
Aust-Agder (-2020)	98 018	99 999	120 444	116 790	.	.	840	853	1 024	987	.	.
Vest-Agder (-2020)	131 192	130 707	146 724	153 936	.	.	713	701	782	815	.	.
Rogaland	338 625	358 394	392 218	410 503	393 706	416 719	717	757	825	855	816	858
Vestland	613 031	674 174	960	1 051
Hordaland (-2020)	419 917	433 531	448 918	472 869	.	.	808	830	856	895	.	.
Sogn og Fjordane (-2020)	112 200	114 841	129 042	137 652	.	.	1 018	1 042	1 176	1 256	.	.
Møre og Romsdal	251 025	255 466	273 501	285 933	285 162	318 395	943	957	1 023	1 076	1 074	1 198
Trøndelag Trøndelage	.	.	416 329	463 156	422 152	496 500	.	.	901	991	896	1 047
Sør-Trøndelag (-2017)	267 231	271 118	842	845
Nord-Trøndelag (-2017)	152 241	124 188	1 109	901
Nordland	239 787	248 675	275 672	286 159	272 207	300 795	987	1 022	1 133	1 180	1 133	1 252
Troms og Finnmark Romsa ja Finnmarku	297 601	308 582	1 229	1 277
Troms (-2020)	146 570	152 212	160 391	168 505	.	.	885	914	959	1 011	.	.
Finnmark (-2020)	111 647	111 535	115 640	119 316	.	.	1 466	1 464	1 524	1 581	.	.
Norge totalt (nominelle tall)	4 090 307	4 204 587	4 522 254	4 725 431	4 712 742	5 131 772

Tabell 44 Brann- og ulykkesvern, grunnlagstall og nøkkeltall etter fylke, område og år

Sett opp mot andre kommunale tjenester utgjør brann- og ulykkesvernet en liten andel av det totale budsjettet til kommunene. Samferdsel koster 124 kroner mer per innbygger, mens for eksempel kulturtilbudet koster 1 470 kroner mer per hode.

MELDING OM BRANNVERNET 2021

Figur 29 Netto driftsutgifter per innbygger i 2021 for utvalgte kommunale oppgaver

De høyeste netto driftsutgiftene per innbygger har helse og omsorg, med 26 351 kroner, foran grunnskolen med 15 507 kroner og barnehager med 9 702 kroner.

Netto driftsutgifter knyttet til brann- og ulykkesvern utgjør 1,4 prosent av de totale utgiftene til kommune, og denne andelen har vært den samme siden 2015.

Vedlegg

Vedlegg 1: Begreper i analysen

Vedlegg 2: Spørsmål til
brannvesenet i Melding om
brannvernet

Vedlegg 3: Spørsmål til 110-
sentralene i Melding om
brannvernet

Vedlegg 1

BEGREPER I ANALYSEN

BRIS

Forkortelse for Brann og redning, innrapportering og statistikk. BRIS er DSB sitt rapporteringssystem med oversikt over hvilke oppdrag brann- og redningstjenesten håndterer.

Dreiende vakt

Med dreiende vakt menes døgkontinuerlig vaktberedskap.

Innvandrere

Med innvandrere menes her rene innvandrere eller norskfødte med to foreldre som er innvandrere. Personer fra Skandinavia eller andre vesteuropeiske land tas ikke med her.

IUA

IUA er en forkortelse for Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning. Kommunene skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som forårsakes av normal virksomhet innen kommunen. I samsvar med forurensningsloven § 43 omfatter kommunens aksjonsplikt alle utslipp i kommunen, uansett omfang, som ikke håndteres av ansvarlig forurenser. Den kommunale beredskapen er samlet i beredskapsregioner, IUA.

KOSTRA

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir styringsinformasjon om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Det finnes tall om for eksempel pleie- og omsorgstjenester, barnehagedekning, saksbehandlingstid og brann- og redningstjeneste, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet.

Overordnet vakt

Består av særskilt kvalifisert personell i egen vaktordning som har brannsjefens myndighet.

Særskilte brannobjekt

Alle typer brannobjekter i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven § 13. Omfatter byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter med mer, hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.

Vedlegg 2

SPØRSMÅL TIL BRANNVESENET I MELDING OM BRANNVERNET

Brannvesenet fyller ut Melding om brannvernet via et skjema i rapporteringsløsningen BRIS. Under følger alle spørsmålene og svaralternativene.

1. Overordnet informasjon

1.1000 Telefon til brann- og redningsvesenet

1.1001 E-postadresse til brann- og redningsvesenet

1.1002 Navn på brannsjef

1.1003 Opplysninger om brannsjef i brann- og redningsvesenet

a. Har egen brannsjef

b. Kjøper brannsjef av annet brann- og redningsvesenet

c. Samarbeid om felles brannsjef (men kjøper ikke av hverandre)

1.1004 Opplysninger om beredskap i brann- og redningsvesenet

Du kan velge flere alternativer

a. Har ansatt egne innsatsmannskaper

b. Kjøper beredskap av annet brann- og redningsvesen

c. Kjøper beredskap av privat aktør

1.1005 Har brann- og redningsvesenet overordnet vakt?

a. Ja

b. Nei

1.1006 Opplysninger om feiertjenesten i brann- og redningsvesenet

Du kan velge flere alternativer

a. Har eget feierpersonell

b. Kjøper feiertjeneste av annet brann- og redningsvesenet

c. Samarbeider om feiertjenester

d. Kjøper feiertjenester av privat(e) aktør(er)

1.1007 Opplysninger om forebyggende avdeling (unntatt feieroppgaver) i brann- og redningsvesenet

Du kan velge flere alternativer

a. Har egne ansatte i forebyggende avdeling

b. Kjøper forebyggende personell/ leder av annet brannvesen

c. Samarbeider om forebyggende personell/leder.

d. Kjøper forebyggende tjenester av privat aktør

1.1008 Årsverk egne ansatte

Årsverk brannsjef

Årsverk annen administrasjon

Årsverk beredskap (uten årsverk 110-sentral)

Årsverk feieroppgaver

Årsverk forebyggende (uten feieroppgaver)

1.1014 Årsverk kjøpt fra private

Årsverk beredskap

Årsverk forebyggende uten feieroppgaver

Årsverk feieroppgaver

1.1018 Totalt antall ansatte

Totalt antall ansatte heltid

Totalt antall ansatte deltid

1.1021 Informasjon om brannstasjoner

Type vaktordning

Døgnkaserner

Dagkaserner og dreiende vakt deltid

Dreiende vakt deltid

Dreiende vakt deltid og mannskaper uten fast vaktordning
Mannskaper uten fast vaktordning

1.1023 Mannskaper per brannstasjon

Antall heltid utrykningsledere
Antall deltid utrykningsledere
Antall heltid brannkonstabler
Antall deltid brannkonstabler

2. Mangfold

2.1028 Antall ledere i brann- og redningsvesenet (brannsjef, leder forebyggende, leder beredskap og brigadefledere)

Totalt
Kvinner
Innvandrere eller norskfødte med to innvandrerforeldre

2.1020 Antall utrykningsledere og brannkonstabler i brann- og redningsvesenet

Totalt
Kvinner
Innvandrere eller norskfødte med to innvandrerforeldre

2.1035 Antall forebyggende personell (inkludert feiere) i brann- og redningsvesenet

Totalt
Kvinner
Innvandrere eller norskfødte med to innvandrerforeldre

3. Ledelse og fag

3.1039 Brannsjefens utdanning i henhold til forskrift om organisering og dimensjonering i brannvesenet

Antall som har utdanning
Antall som mangler utdanning

3.1042 Antall avdelingsledere som har og som mangler utdanning i henhold til forskrift om organisering og dimensjonering i brannvesenet

Antall som har utdanning
Antall som mangler utdanning

3.1045 Antall utrykningsledere som har og som mangler utdanning i henhold til forskrift om organisering og dimensjonering i brannvesenet

Antall heltid som har utdanning
Antall heltid som mangler utdanning
Antall deltid som har utdanning
Antall deltid som mangler utdanning

3.1050 Antall brannkonstabler som har og som mangler utdanning i henhold til forskrift om organisering og dimensjonering i brannvesenet

Antall heltid som har utdanning
Antall heltid som mangler utdanning
Antall deltid som har utdanning
Antall deltid som mangler utdanning

3.1055 Antall feiere som har og som mangler utdanning i henhold til forskrift om organisering og dimensjonering i brannvesenet

Antall som har utdanning
Antall som mangler utdanning

3.1058 Antall forebyggende personell som har og som mangler utdanning i henhold til forskrift om organisering og dimensjonering i brannvesenet

Antall som har utdanning
Antall som mangler utdanning

3.1061 Brann- og redningsvesenet har et helhetlig system for overordnet innsatsledelse

- a. Helt enig
 - b. Delvis enig
 - c. Verken eller
 - d. Delvis uenig
 - e. Helt uenig
- 3.1062 Brann- og redningsvesenet bruker alltid enhetlig ledelsessystem (ELS) på hendelser
- a. Helt enig
 - b. Delvis enig
 - c. Verken eller
 - d. Delvis uenig
 - e. Helt uenig
- 3.1063 Antall ledere med ELS-kurs eller opplæring der ELS er en del av kurset
4. Beredskap
- 4.1064 Oppfyller brann- og redningsvesenet kravene til dimensjonering for beredskap i forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen?
- a. Ja
 - b. Nei
- 4.1065 Hvilke beredskapskrav oppfylles ikke?
- a. Antall beredskapspersonell
 - b. Vaktordning
 - c. Innsatstider
 - d. Egen ros-analyse
- 4.1066 Er det avholdt lederøvelse(r) i brann- og redningsvesenet det siste året?
- a. Ja
 - b. Nei
- 4.1067 Antall lederøvelser siste året (utrykningsledere, brigadefledere og overordnet vakt)
- 4.1068 På hvilket grunnlag velges øvelsestema for lederne?
- a. Ros-analyse
 - b. Mål og strategi(er) for brann- og redningsvesenet
 - c. Utfordringsområder etter egne enkelthendelser
 - d. Gjentakende egne utfordringsområder
 - e. Vedlikehold og/eller utvikling av kompetanse
 - f. Læring fra andre virksomheter
- 4.1069 Hvilke av følgende samvirkearenaer har brannvesenet deltatt på siste året?
Du kan velge flere alternativer
- a. Felles øvelse med politi eller helse
 - b. Operativt lederforum
 - c. Annet
- 4.1069 Beskriv annen samvirkearena
- 4.1070 Kjøretøy per brannstasjon
- Årsmodell
 - Type
 - Registreringsnummer
- 4.1074 Har brann- og redningsvesenet røykdykkertjeneste?
- a. Ja
 - b. Nei
- 4.1075 Innen hvilke områder har brann- og redningsvesenet utstyr og/eller kompetanse som gjør det til en regional eller nasjonal ressurs?
Du kan velge flere alternativer
- a. RITS
 - b. IUA
 - c. Redningsdykking

- d. Høyderedning (tau etc.)
- e. Tungredning
- f. Kjemikaliedykking
- g. CBRNE
- h. Tunnel
- i. Jernbane
- j. Søk og redning sammenraste konstruksjoner
- k. Skogbrann
- l. Lederstøtteordning skogbrannhelikopter
- m. El-kjøretøy
- n. Gruver
- o. Dyreredning
- p. Spesialutstyr for slokking
- q. Annet
- r. Ingen

4.1076 Spesifiser spesialutstyr slokking

4.1077 Spesifiser annet

4.1078 Deltakelse i kommunal kriseledelse

Deltar brann- og redningsvesenet i kommunens kriseledelse iht forskrift om kommunal beredskapsplikt?

- a. Ja
- b. Nei

5. Analysere og lære

5.1080 Hvilket år ble brann- og redningsvesenets ROS-analyse sist revidert?

5.1081 Det er godt samsvar mellom kommunal(e) ROS-analyse(r) og brann- og redningsvesenets egen ROS-analyse

- a. Helt enig
- b. Delvis enig
- c. Verken eller
- d. Delvis uenig
- e. Helt uenig

5.1082 Deltakelse i kommunale prosesser. På hvilke måter er brann- og redningsvesenet deltakende ved utarbeidelse av:

Kommunal ROS-analyse

- Brann- og redningsvesenet leder arbeidet
- Sitter i arbeidsgruppe
- Sitter i referansegruppe
- Deltar i høringsrunde når utkast foreligger
- Annen involvering
- Ingen involvering
- Kommunen har ingen ros-analyse

Kommunale beredskapsplaner

- Brann- og redningsvesenet leder arbeidet
- Sitter i arbeidsgruppe
- Sitter i referansegruppe
- Deltar i høringsrunde når utkast foreligger
- Annen involvering
- Ingen involvering
- Kommunen har ingen beredskapsanalyse

5.1085 Det er godt samsvar mellom brann- og redningsvesenets egen ROS-analyse og fylkesROS-analysen

- a. Helt enig

- b. Delvis enig
- c. Verken eller
- d. Delvis uenig
- e. Helt uenig

5.1200 På hvilke måter er brann- og redningsvesenet deltakende ved utarbeidelse av fylkesROS-analysen?

Du kan velge flere alternativer

- a. Brann- og redningsvesenet leder arbeidet
- b. Sitter i arbeidsgruppe
- c. Sitter i referansegruppe
- d. Deltar i høringsrunde når utkast foreligger
- e. Annen involvering
- f. Ingen involvering
- g. Fylket har ingen ros-analyse

5.1087 Brann- og redningsvesenet har etablert gode skriftlige rutiner for å lære av hendelser

- a. Helt enig
- b. Delvis enig
- c. Verken eller
- d. Delvis uenig
- e. Helt uenig

5.1088 Brann- og redningsvesenet har etablert gode skriftlige rutiner for å lære av øvelser

- a. Helt enig
- b. Delvis enig
- c. Verken eller
- d. Delvis uenig
- e. Helt uenig

5.1089 Brann- og redningsvesenet sikrer at lærdom fra hendelser overføres til mannskaper som ikke deltok i håndteringen

- a. Helt enig
- b. Delvis enig
- c. Verken eller
- d. Delvis uenig
- e. Helt uenig

5.1090 Anvender brann- og redningsvesenet statistikk fra BRIS i brannvernarbeidet?

- a. Ja
- b. Nei

5.1091 Til hvilke oppgaver anvendes statistikk fra BRIS?

- a. Løpende i forebyggende arbeid
- b. Til større analyser eller evalueringer
- c. Grunnlag for risiko- eller sårbarhetsanalyser
- d. Årsrapport eller lignende
- e. Mediehenvelser
- f. GIS-analyser
- g. Annet

5.1150 Hvor ofte (i snitt i året som gikk) ble statistikk fra BRIS brukt i forbindelse med løpende forebyggende arbeid?

- a. Ingen bruk
- b. Under 1 gang i måneden
- c. 1-3 ganger i måneden
- d. 1-5 ganger i uka
- e. Mer enn 5 ganger i uka

5.1160 Hvor ofte i året ble statistikk fra BRIS brukt til større analyser eller utredninger?

- a. Ingen bruk

- b. 1-3 ganger i året
 - c. 4-6 ganger i året
 - d. 7-10 ganger i året
 - e. Mer enn 10 ganger i året
- 5.1170 Hvor ofte i året som gikk ble statistikk fra BRIS brukt ved mediehevninger?
- a. Ingen bruk
 - b. 1-4 ganger i året
 - c. 5-9 ganger i året
 - d. 10-30 ganger i året
 - e. Mer enn 30 ganger i året
- 5.1092 Hvor mange branner har brann- og redningsvesenet evaluert i løpet av rapporteringsåret, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 9?
6. Forebygging
- 6.1093 Hvilke fem satsningsområder iht. kartlagt risiko er de viktigste?
- Overordnet type satsningsområde
 - Persongrupper
 - Brann-risiko tap av liv/helse
 - Brann-risiko tap materielle verdier
 - Brann-risiko tap kulturhistoriske verdier
 - Brann-miljømessige konsekvenser
 - Brann-samfunnmessige konsekvenser
 - Spesifisering av valgt satsningsområde
 - Type tiltak planlagt for satsningsområdet
 - Tilsyn
 - Andre tiltak enn tilsyn
 - Både tilsyn og andre tiltak
 - Ingen tiltak
 - Grad av gjennomføring for tiltakene
 - 0-30%
 - 31-70%
 - 71-100 %
- 6.1101 Har brann- og redningsvesenet en rutine for fortløpende å fange opp ny risiko?
- a. Ja
 - b. Nei
- 6.1102 Feie/tilsynsavgift
- Tar kommunen feie-/ tilsynsavgift for boliger?
- a. Ja
 - b. Nei
- 6.1104 Er behovet for feiing av skorsteiner/røykkanaler kartlagt?
- a. Ja
 - b. Nei
- 6.1105 Er behovet for tilsyn med fyringsanlegg kartlagt?
- a. Ja
 - b. Nei
- 6.1106 Skorsteiner og fyringsanlegg
- Totalt antall skorsteiner i kommunen
 - Totalt antall ildsteder i kommunen
 - Antall skorsteiner feid siste år i kommunen
 - Antall tilsyn med fyringsanlegg siste år
- 6.1111 Tilsyn og andre tiltak i særskilte brannobjekter
- Antall a-objekter i kommunen
 - Antall b-objekter i kommunen

Antall c-objekter i kommunen
Antall tilsyn a-objekter i kommunen
Antall tilsyn b-objekter i kommunen
Antall tilsyn c-objekter i kommunen
Antall andre tiltak enn tilsyn med a-objekter
Antall andre tiltak enn tilsyn med b-objekter
Antall andre tiltak enn tilsyn med c-objekter

6.1121 Er det gjennomført tilsyn med andre objekter enn særskilte brannobjekter siste år?

- a. Ja
- b. Nei

6.1122 Er det gjennomført tilsyn med farlig stoff siste år?

- a. Ja
- b. Nei

6.1123 Hvor mange tilsyn med farlig stoff er gjennomført?

6.1124 Har brann- og redningsvesenet samarbeidet med andre aktører siste år for å redusere sannsynligheten for og/eller konsekvensen av brann?

- a. Ja
- b. Nei

6.1125 Hvilke aktører har brann- og redningsvesenet samarbeidet med?

Du kan velge flere alternativer

- a. Helse og omsorgssektoren i kommunen
- b. Teknisk sektor i kommunen
- c. Plan- og bygningssektor i kommunen
- d. Boligtildelingstjenesten i kommunen
- e. Eiendomsforvaltningen i kommunen
- f. Flyktningetjenesten i kommunen
- g. Voksenopplæringen i kommunen
- h. Fylkeskommunale vernemyndigheter
- i. Det lokale el-tilsyn
- j. Riksantikvaren
- k. DSB
- l. Arbeidstilsynet
- m. Politiet
- n. NAV
- o. Andre brann- og redningsvesen
- p. Forsikringsbransjen
- q. Industrivernet
- r. Frivillige organisasjoner
- s. Andre aktører

6.1126 Beskriv andre aktører brann- og redningsvesenet har samarbeid med

6.1127 Har brann- og redningsvesenet skriftlige rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet?

- a. Ja
- b. Nei
- c. Delvis

6.1128 Har brann- og redningsvesenet skriftlige rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte ved kartleggingen av risiko og sårbarhet for brann, og ved planleggingen og gjennomføringen av forebyggende tiltak?

- a. Ja
- b. Nei
- c. Delvis

6.1129 Innen hvilke fagområder har brann- og redningsvesenet forebyggende kompetanse som gjør det til en regional eller nasjonal ressurs?

Du kan velge flere alternativer

- a. Brannetterforskningsgruppe (politi, brann og DLE)
- b. Farlig stoff
- c. Undersjøiske tunneler
- d. Risikogrupper
- e. Tett verneverdig trehusbebyggelse
- f. Kulturhistoriske verdier
- g. Informasjon og kommunikasjon
- h. Evaluering av branner
- i. Annet
- j. Ingen

6.1130 Spesifiser annet fagområde

6.1131 Samlede forebyggende ressurser (utenom feieroppgaver) brukt på ulike aktiviteter siste år.

Oppgi tall i prosent. Skal summeres til 100.

Andel i % til kartlegging og planlegging

Andel i % til risikobasert tilsyn

Andel i % til evaluering av forebyggende arbeid

Andel i % til andre tiltak mot brann

Andel i % til annet

Spesifisering av satsningsområder

Persongrupper

Arbeidsinnvandrere

Barnehagebarn

Befolkningen generelt

Eldre hjemmeboende

Personer med fysisk funksjonsnedsettelse

Personer med kognitiv svikt

Personer med psykisk funksjonsnedsettelse

Rusmisbrukere

Skoleelever grunnskole

Skoleelever videregående skole

Studenter

Store menneskemengder (store arrangementer)

Turister

Annet, beskriv

Brann-risiko tap av liv/helse

Asylmottak/transittmottak

Barnehager

Boligblokker hvor brannvesenets stigemateriell er forutsatt som rømningsvei

Fengsler

Forsamlingslokaler

Fritidsboliger

Hoteller

Båthoteller

Utsteder

Store salgslokaler

Kommunale boliger

Midlertidige botilbud/boliger

Objekter med krav om maks. 10 minutter innsatstid

- Omsorgsboliger, bofellesskap
- Skoler
- Studentboliger
- Sykehjem
- Sykehus
- Campingplasser
- Cruisebåter
- Tuneller (vei, jernbane)
- Driftsbygninger med husdyrrom
- Annet, beskriv
- Brann-risiko tap materielle verdier
 - Driftsbygninger uten dyr
 - Parkeringshus
 - Salgslokaler
 - Større lagerbygninger
 - Underjordiske garasjeanlegg
 - Næringsparker
 - Trelastopplag
 - Produktiv skog
 - Annet, beskriv
- Brann-risiko tap kulturhistoriske verdier
 - "1890-gårder"
 - Fredede bygninger
 - Verneverdige bygninger
 - Områder med verneverdig tett trehusbebyggelse
 - Kulturhistoriske samlinger og museer
 - Annet, beskriv
- Brann-miljømessige konsekvenser
 - Kjemisk fabrikk/kjemikalilager
 - Avfallscontainere
 - Avfallsplasser
 - Olje-/gassanlegg
 - Uproduktiv skog og annen utmark
 - Tankanlegg
 - Annet, beskriv
- Brann-samfunnsmessige konsekvenser
 - Sprengstoffindustri, eksplosivlager
 - Flyplasser
 - Terminaler (havn, jernbane, buss mv.)
 - Datasentraler
 - Vannforsyning
 - Annet, beskriv

Vedlegg 3

SPØRSMÅL TIL 110-SENTRALENE I MELDING OM BRANNVERNET

110-sentralene fyller ut Melding om brannvernet via et skjema i rapporteringsløsningen BRIS. Under følger alle spørsmålene og svaralternativene.

1. Nødalarming

1.2000 Hvilken type eierstruktur har 110-sentralen?

- a. Vertskommune
- b. IKS
- c. Aksjeselskap
- d. Kommunalt foretak
- e. Del av eget brannvesen
- f. Annet

1.2001 Bemanning

Antall årsverk i sentralen

Totalt antall ansatte i sentralen

1.2004 Vaktordning i sentralen

Antall operatører dag – hverdager

Antall operatører natt – hverdager

Antall operatører dag – helg

Antall operatører natt – helg

1.2009 Hvordan drives fagutvikling i 110-sentralen?

- a. Utvikling/forbedring av tekniske løsninger
- b. Utvikling av prosedyrer
- c. Etablering av nye arenaer for samarbeid med andre 110-sentraler
- d. Deltakelse i etablerte samarbeidsfora med andre 110-sentraler
- e. Etablering av nye arenaer for samhandling med brannvesenene
- f. Deltakelse i etablerte fora for samhandling med brannvesenene
- g. Egen stilling som fagutvikler på sentralen
- h. Egen teknisk ressurs på sentralen
- i. Gjennom systematisk evaluering av hendelser/ øvelser
- j. Initiere lokale/ regionale øvelser
- k. Kompetanseutviklingsplan for sentralen
- l. Bruke statistikk til å utvikle sentralen
- m. Brukerundersøkelser
- n. Egne utviklingsprosjekter
- o. Andre utviklingsaktiviteter
- p. Ingen utviklingsaktiviteter

1.2016 På hvilke områder har 110-sentralen en reserveløsning for drift?

- a. Mottak av nødanrop (telefoni ACQ)
- b. Utdalarming (oppdragshåndtering)
- c. Kommunikasjon med mannskaper
- d. Kommunikasjon med 112-sentral
- e. Kommunikasjon med 113-sentral
- f. Ingen reserveløsning

1.2017 Er reserveløsning for utdalarmering for 110-sentralen øvet siste år?

- a. Ja
- b. Nei

1.2018 Har 110-sentralen utarbeidet ROS-analyse?

- a. Ja
- b. Nei

1.2019 Hvilket år ble ROS-analysen sist revidert?

1.2020 Er 110-sentralens ros-analyse oppdatert i henhold til ros-analysene til brann- og redningsvesenene i alarmregionen?

- a. Ja
- b. Nei

1.2021 Har 110-sentralen rutiner for å øve operatørene?

- a. Ja
- b. Nei

1.2022 Har 110-sentralen øvd på å håndtere store hendelser siste år?

- a. Ja
- b. Nei

1.2023 Har 110-sentralen øvd på å håndtere parallelle hendelser siste år?

- a. Ja
- b. Nei

1.2024 Har 110-sentralen gjennomført øvelser med 112-sentralen eller 113-sentralen siste år?

- a. Ja
- b. Nei

1.2025 Antall øvelser siste år sammen med 112 -sentralen eller 113-sentralen

1.2026 Antall mottatte 110-anrop på 110-sentralen foregående kalenderår

**Direktoratet for
samfunnsikkerhet
og beredskap**

Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Telefon 33 41 25 00
Faks 33 31 06 60

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

